

PROGRAMACIÓN

4º, 5º e 6º

Educación Primaria

CEIP PLURILINGÜE DE TOQUES
CURSO 2021-2022

ÍNDICE

- 1. Introducción e contexto**
- 2. Obxectivos**
 - 2.1. Obxectivos xerais de Educación Primaria
- 3. Competencias Clave**
 - 3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.
- 4. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.**
- 5. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.**
- 6. Materiais e recursos didácticos**
- 7. Avaliación**
 - 7.1 Procedemento para a avaliación inicial
 - 7.2 Procedemento de avaliación continua e final
- 8. ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE**
- 9. Atención á diversidade**
- 10. Actividades complementarias e extra-escolares**
- 11. ANEXOS**

1. Introducción e contexto

O CEIP Plurilingüe de Toques atópase situado no concello rural de Toques, pertencente á provincia de A Coruña enmarcado na comarca Terra de Melide. O concello ten unha extensión de 77,93 km² e está conformado por 10 parroquias, presentando deste xeito unha poboación moi dispersa.

O centro dá cabida polo tanto a todo o alumnado pertencente as etapas de educación infantil e primaria da totalidade do concello.

A realidade educativa do concello está conformada unicamente por este colexio de educación infantil e primaria. Non hai centro de estudos de educación secundaria, polo que o centro está adscrito ao “IES de Melide”, no concello limítrofe de Melide.

Predomina principalmente familias traballadoras do sector primario.

Toques presenta na súa contorna un gran patrimonio cultural. Cabe destacar o seu emprazamento nunha variante do Camiño de Santiago, “O camiño Primitivo” que continua ata Melide e conflúe co “Camiño Francés”. Este feito sumase xunto co seu grande patrimonio cultural e arquitectónico xa que son abundantes os castros celtas e monumentos megalíticos existentes no centro, así como a presenza de construcións románicas.

En resumidas contas, trátase dun centro onde impera en xeral unha boa convivencia, e no que ata o de agora non se presentaron nin detectaron problemáticas graves.

Neste curso académico, hai matriculados 47 discentes, divididos en 3 unidades, 2 unidades de educación e primaria e 1 de educación infantil na cal temos un desdobre.

1.1 Características do alumnado

O alumnado atopase agrupado na aula formando un grupo mixto de 3 niveis educativos, constituíndo deste xeito un grupo heteroxéneo, con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.

O alumnado está en idades comprendidas entre os ----- e os ----- anos, dos cales son 6 alumnas/os de 4º de primaria, 4 alumnas/os de 5º de primaria e 4 alumnas/os de 6º de primaria.

2. Obxectivos

2.1 Obxectivos xerais de Educación Primaria

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. Competencias clave

A incorporación de competencias clave ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles desde unha posición integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. A **Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE)**, identifica 7 competencias, recollidas no **Decreto 105/2014, do 4 de setembro, que establece o currículo para Educación Primaria en Galicia**.

- **Comunicación Lingüística (CL)**

Reforza a capacidade de traballar en equipo: o diálogo, a resolución pacífica de conflitos, a aceptación de puntos de vista alleos á hora de utilizar estratexias persoais de resolución de problemas, ser tolerante e respectar as opinións de compañeiros/as.

- **Competencia Matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)**

Estas áreas estimularán a competencia matemática na medida en que o alumnado se enfrente a situacións cotiás a través da observación, experimentación e desenvolvemento de proxectos e traballos que precisen o uso de técnicas adecuadas para calcular, aplicar estratexias de resolución de problemas, estimar a lóxica e validez das argumentacións e reflexionar sobre estas, apoiar explicacións e presentar informacións na linguaxe matemática.

- **Comunicación Lingüística (CCL)**

Desde estas áreas contribúese ao aumento significativo da riqueza en vocabulario específico que implicará, ademais, claridade nas exposicións, rigor no emprego dos termos, estruturación do discurso, síntese...etc.

- **Competencia dixital (CD)**

Son numerosos os recursos que existen na rede que contribúen ao desenvolvemento destas áreas: espazo Abalar, visionado de vídeos explicativos, apps ou aplicacións didácticas entre outros.

Debemos conseguir que o alumnado dispoña de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, para poder transformala en coñecemento, cunha actitude crítica e reflexiva na valoración da

información dispoñible, contrastándoa cando fora necesario, e respectando as normas de conducta acordadas socialmente para regular o uso da información e as súas fontes en distintos soportes.

- **Competencia para aprender a aprender (CAA)**

Tamén a competencia para aprender a aprender é susceptible de desenvolvemento en todos os bloques desta área, deseñando tarefas para que o alumnado aprenda a contrastar e seleccionar información apropiada segundo os obxectivos programados, a tentar distintas estratexias para resolver problemas, a planificar proxectos, etc. Ao final da etapa o alumnado debería ser capaz de planificar e desenvolver proxectos e investigacións acordes co seu nivel, sendo cada vez máis consciente das súas propias capacidades para identificar os posibles obstáculos, buscar os recursos apropiados e por último autoavaliar os seus logros para corrixir os erros de aprender deles.

- **Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)**

Podemos favorecer a iniciativa e o espírito emprendedor dende todos os bloques das distintas áreas mediante a planificación de tarefas enfocadas cara o fomento da responsabilidade, a toma de decisións e a resolución de problemas entre outras. Na elaboración e desenvolvemento de proxectos (tanto individuais como en grupo) o alumnado pode transformar as ideas en accións, explorar, tomar camiños equivocados e buscar solucións.

- **Conciencia e expresións culturais (CCEC)**

Supon coñecer, comprender e apreciar con espírito crítico, con actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas e empregalas como parte da riqueza e patrimonio dos pobos. Require coñecementos que permitan acceder as distintas manifestacións sobre a herencia cultural, a concreción da cultura en diferentes autores e obras, así como xéneros e estilos.

3.1. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

Traballaremos cada unha das competencias clave de forma transversal, de xeito global e sistemático, facendo fincapé nos descritores máis afíns en cada unha das áreas de coñecemento que cursa o alumnado. As competencias traballadas en cada unidade aparecen recollidas nas táboas anexas do punto 4.

Os descritores que traballaremos en cada unha das competencias son os seguintes:

-Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Os descritores que traballaremos fundamentalmente, adaptados a cada área de coñecemento serán:

- ✓ Desenvolveranse actividades que implican razoamento matemático, como son a interpretación de planos, sumar puntuacións, apreciar taxectorias...
- ✓ Traballaranse actividades no medio natural (horto, patios dinámicos, contorna natural...), e relacionadas coa mellora da saúde e a calidade de vida.
- ✓ Tomar conciencia dos cambios producidos polo ser humano no ámbito natural e as repercusións para a vida futura.

-Competencia en comunicación lingüística

- ✓ Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta do interlocutor...
- ✓ Producir textos escritos e orais de diversa complexidade para o seu uso en situacións cotiás ou de materias diversas e coas normas de puntuación e ortográficas correctas.
- ✓ Respetar os roles de traballo asignado en equipo sendo capaces de traballar cooperativamente mantendo un bo clima na aula.

-Competencia dixital

- ✓ Usar as tecnoloxías para buscar, seleccionar e procesar información.
- ✓ Manexar ferramentas dixitais para a construción do coñecemento.
- ✓ Valoración de xeito crítico das novas tecnoloxías, promovendo un uso responsable.

-Conciencia e expresións culturais

- ✓ Apreciar os valores culturais do patrimonio natural e da evolución do pensamento científico.
- ✓ Valorar a expresión de ideas, desenvolver conciencia crítica cara outras manifestacións e realidades culturais.

-Competencias sociais e cívicas

- ✓ *Educación en valores*: aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- ✓ Concienciar e axudar a ter en conta ás demais persoas nas actividades, compartir o éxito e o fracaso.
- ✓ Recoñecer riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- ✓ Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo para resolver conflitos.
- ✓ Coñecer e aplicar dereitos e deberes de convivencia cidadá no contexto da escola.

-Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- ✓ Optimizar o uso de recursos materiais e persoais para a consecución de obxectivos.
- ✓ Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos, respectando os roles de traballo asignado en equipo.
- ✓ Priorizar a consecución de obxectivos grupais a intereses persoais.
- ✓ Amosar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

-Aprender a aprender

- ✓ *Intelixencias múltiples*: desenvolver as distintas intelixencias múltiples.
- ✓ Tomar conciencia das propias capacidades.
- ✓ Comprender e concienciar sobre problemáticas que afectan ao futuro.
- ✓ Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- ✓ Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente...
- ✓ Tomar conciencia dos procesos de aprendizaxe.

4. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

- ✓ Cadros adxuntos para cada materia.

Estas táboas son abertas, flexibles e están suxeitas a cambios atendendo ás necesidades que poidan ir xurdindo ao longo do curso no alumnado e ao ritmo de aprendizaxe do mesmo.

5. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave.

En canto á metodoloxía empregada durante o presente curso escolar será fundamentalmente activa, colaborativa, global e lúdica, tendo especialmente en conta os principios metodolóxicos establecidos no Decreto 105/2014 no seu Artigo 15, polo que:

1. Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.
2. A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa, colaborativa e participativa, dirixida ao logro dos obxectivos e ao

desenvolvemento das competencias clave. Neste sentido prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

3. A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo cooperativo.
4. A lectura constitúe un factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave. Co fin de fomentar o hábito da lectura, o centro organizará a súa práctica docente de xeito que se garanta a incorporación dun tempo diario de lectura, durante 20 minutos, así como outras actuacións recollidas no Plan Anual de Lectura.
5. A intervención educativa debe terá en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todo el e mais unha atención personalizada en función das necesidades de cadaquén.
6. Prestaráselle especial atención durante o curso á atención personalizada dos alumnos/as, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar.
7. Os mecanismos de reforzo, poñeranse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe, poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.
8. Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaranse actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe de máis dunha competencia ao mesmo tempo.
9. Os docentes impartirán de xeito integrado o currículo de todas as linguas, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa

plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas.

10. A maiores do sinalado no centro traballaremos un PDI, proxecto documental integrado, e, en base ás características, tanto da actual consideración pedagóxica, como da presente programación, a nivel competencial sinalamos as orientacións recollidas no anexo II da ORDE ECD/65/2015 do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contenidos e os criterios de avaliación da educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato:

1. Motivar e despertar a curiosidade do alumnado.
2. Aprendizaxe cooperativo e traballo por proxectos.
3. Elaboración e deseño de material.
4. Coordinación docente.
5. Integración das TIC.

Cada profesor exercerá a **acción tutorial** co grupo de alumnos/as adscritos/as á súa unidade. A acción tutorial orientará o proceso individual e colectivo do alumnado, sen prexuízo das competencias e a necesaria coordinación, se é o caso, co Departamento de Orientación ó que estamos adscritos. Empezará unha acción de seguimento individual de cada alumno/a tutelado/a, prospección que empezará o primeiro día da clase:

- Mediante a observación individual.
- Mediante o estudo do expediente persoal.
- Manterase unha relación permanente coas familias do alumnado, atendendo á conciliación profesional e familiar, telas informadas sobre o progreso da aprendizaxe e integración socio-educativa dos seus fillos e escoitalas naquelas decisións que afecten á orientación académica e profesional dos seus fillos.
- Establecerase coa familia unha relación de co-responsabilidade na educación do alumno/a. Con este fin, cada titor ten asignada unha hora á semana na que atenderá ás visitas dos pais/nais.

- O titor informará ós pais-nais titores legais, equipo de profesores e responsable de centro de tódalas incidencias habidas co seu alumnado: evolución persoal, integración, rendemento académico...
- Custodiará os rexistros persoais e cumprimentaraos.
- Coordinará as actividades de tódolos profesores/as que incidan sobre o seu grupo de alumnos-as.
- Coordinará as reunións xerais cos pais-nais, que serán as convenientes sempre que algunha actividade o requira.

Outro aspecto a nivel metodolóxico son os **agrupamentos** que realizaremos do seguinte xeito:

- Tarefas individuais
- En parellas e agrupamentos flexibles
- En grupos pequenos, para a elaboración de murais, actividades prácticas, búsqueda de información, etc.
- En gran grupo toda a clase para exposicións, talleres, proxectos, saídas, etc.
- En grupos entre clases, en actividades conxuntas con outras aulas ou coa totalidade do alumnado do centro.
- En moitas ocasións traballaremos con equipos de traballo que asumen **roles** concretos que favorecen o **traballo cooperativo**: portavoz (que transmite mensaxes en nome do grupo), secretario/a (toma notas, fai preguntas...), axudante (responsable do tempo e pode substituír ao portavoz) e responsable de material (que coida e vela polo material).

Tamén destacamos diferentes canais para transmitir a información ao alumnado:

- Auditivo (en xeral)
- Visual (emprego de pictogramas e recursos audiovisuais).
- Xestual (imitación e explicacións)
- Kinestésico-táctil (na lectoescritura, xogos, actividades físicas, manualidades...)

A posición e rol do mestre tamén varía:

- Externa: durante as explicacións.
- Interna: nas actividades.
- Focal: realizando funcións de apoio e guía ao alumnado.

Por outra banda, buscamos continuamente a innovación mediante a busca de metodoloxías que se adapten ás necesidades do alumnado en cada momento.

A metodoloxía empregada será ecléctica, de xeito que empregaremos e desenvolveremos actividades e recursos de diversas metodoloxías como o Visual Thinking, Clase Invertida (Flipped Classroom), metodoloxía CLIL, JUST IN TIME TEACHER e plataformas de aprendizaxe virtual.

6. Materiais e recursos didácticos

6. 1. Materiais e recursos humanos, didácticos e ambientais.

Os recursos materiais e humanos, así como a contorna do centro e a realidade do alumnado son imprescindibles para lograr o desenvolvemento e adquisición dos obxectivos, contidos, criterios e estándares por parte do alumnado.

Os materiais deben ter os seguintes requisitos:

- Unhas boas características dende o punto de vista material e dende o punto de vista pedagóxico, ademais de estar sempre accesibles.
- Deben servir de intermediarios a hora de formar.
- Desenvolveran a imaxinación e creatividade do alumnado.
- Estimular os sentidos, permitir a relación cos demais e invitar a manipulación e experimentación.
- Debemos ter en conta a seguridade do alumnado polo tanto deberá cumprir coa normativa europea de seguridade.

Como **recursos humanos**, contamos con todas aquelas persoas que colaboran no proceso de ensinanza: alumnado, mestres, familias, equipo directivo, persoal non docente...

Como **recursos didácticos** contamos con todo o material que empregamos no día a día na aula e no centro:

- Libros de texto: os libros de texto que se empregan este curso para esta materia serán os da editorial Santillana.
- Cds de audio e recursos dixitais, prensa, recursos fotocopiabes, radio e bibliografía axeitada.
- Empregaremos recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, empregando todos aqueles recursos cos que conta o centro: ordenadores, pizarras interactivas, proxectores, etc.
- Plataformas virtuais de aprendizaxe.
- Materiais manipulativos e de xogo.

Como **recursos ambientais** destacamos o mobiliario, as dotación das aulas, ximnasio, a existencia de patios dinámicos e dunha contorna natural que propicia o contacto co medioambiente...

7. Avaliación

Seguiremos a seguinte lexislación, así como calquera outra anterior ou posterior que sexa aplicable:

- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria.
- A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ORDE do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato.

7. 1 Procedemento para a avaliación inicial

Como primeiro paso analizaranse as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos/as que temos, así como os informes individualizados dos mesmos. Se o titor do curso anterior permanece no centro farase unha recollida de información dos alumnos en cuestión.

Ao comezo do curso, na primeira quincena de Setembro, faranse probas para avaliar o estado dos coñecementos nesta materia do alumnado e marcarnos así o punto de partida do noso traballo. Debemos ter a seguinte información:

- O número de alumnos e alumnas.
- O funcionamento do grupo (clima da aula, nivel de disciplina, atención...).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto ao desenvolvemento de contidos curriculares.
- As necesidades que se puidesen identificar; convén pensar nesta fase en como se poden abordar (planificación de estratexias metodolóxicas, xestión da aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas, etc.).
- As fortalezas que se identifican no grupo en canto aos aspectos competenciais.
- Os aspectos que se deben ter en conta ao agrupar os alumnos e as alumnas para os traballos cooperativos
- Os tipos de recursos que se necesitan adaptar no nivel xeral para obter un logro óptimo do grupo.
- Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente probas escritas, exposicións orais, traballos individuais e en grupo, observación do traballo na aula, participación en debates,... A información desta avaliación inicial transmitirase ás familias a través das titorías individualizadas e orientará o traballo do mestre/a, do alumno e da colaboración e participación das familias no proceso de ensino aprendizaxe do seu fillo/a.

Recollidos os datos da avaliación inicial determinaranse aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

A avaliación inicial facilítanos non só coñecemento acerca do grupo como conxunto, senón que tamén nos proporciona información acerca de diversos aspectos individuais dos nosos alumnos/as; a partir dela poderemos:

- Identificar os alumnos ou as alumnas que necesitan un maior seguimento ou individualización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe (débese ter en conta aquel alumnado con necesidades educativas, con altas capacidades e con necesidades non diagnosticadas, pero que requira atención específica por estaren en risco, pola súa historia familiar, etc.).
- Saber as medidas organizativas que cómpre adoptar (planificación de reforzos, situación de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
- Establecer conclusións sobre as medidas curriculares que cómpre adoptar, así como sobre os recursos que se van empregar.
- Analizar o modelo de seguimento que se vai utilizar con cada un deles.
- Acoutar o intervalo de tempo e o modo en que se van avaliar os progresos destes estudantes.
- Fixar o modo en que se vai compartir a información sobre cada alumno ou alumna co resto de docentes que interveñen no seu itinerario de aprendizaxe; especialmente, co titor.

7.2 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Partimos dos mínimos esixibles a comezo de curso, recordando o respecto das regras establecidas, non discriminación, cooperación...

Respectaranse as porcentaxes reflectidas dos instrumentos de avaliación de xeito que a puntuación máxima será 10 puntos.

Para superar a materia deberá obterse unha cualificación mínima de 5 puntos.

Procedemento	Instrumento de Avaliación	Puntuación
Observación sistemática	<ul style="list-style-type: none">• Listas de control e/ou rubricas• Rexistro anecdótico.• Diario de clase.	20%
Probas escritas	<ul style="list-style-type: none">• Cuestionarios.• Traballos e investigacións.• Tests• Resolución exercicios.	50%
Probas orais	<ul style="list-style-type: none">• Exposición dun tema e presentacións.• Debates.• Resposta a preguntas• Investigacións.	30%

8. ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE

Táboa adxunta nos ANEXOS.

9. Atención a diversidade

O profesorado debemos atender a diversidade que está presente nas nosas aulas. O alumnado convive con diferentes intereses, motivacións, necesidades e habilidades. Isto marca que a planificación desta programación sexa aberta e flexible, fomentando variedade e permitindo realizar os cambios necesarios atendendo as necesidades puntuais que teña o alumnado. Hai previsión de alumnado NEAE, que durante este curso será realizado principalmente polo profesorado titor e especialista, dada a non existencia de especialista en PT. Todo isto levarase a cabo tomando diferentes medidas:

- **Na planificación:** todos os contidos que serán expostos ao longo das unidades serán presentados en orden ascendente, dende o máis básico ata o máis avanzado, para que desta maneira os conceptos sexan mellor asimilados e adquiridos polo alumnado, respectando os ritmos de cada individuo. Esta programación esta baseada nos obxectivos e contidos, establecidos pola actual

lexislación, LOMCE, que deberán ser adquiridos polo alumnado, e para este fin realizaranse as actividades de reforzo ou adaptacións que sexan necesarias.

- **Na metodoloxía:** as actividades serán seleccionadas e organizadas tendo sempre en mente as características individuais do noso alumnado. O alumnado non é homoxéneo, presentando distintas habilidades e intelixencias, se atendemos á Teoría das Intelixencias Múltiples de Howard Gardner, polo que as actividades buscarán o desenvolvemento de cada unha delas.

- **Adaptacións curriculares:** finalmente, en canto as adaptacións curriculares, levaranse a cabo as seguintes, seguindo os criterios oportunos:

a) Estudantes con altas capacidades: realizaranse actividades de extensión dos contidos, adaptados as súas necesidades, coa finalidade de desenrolar todo o seu potencial.

b) Estudantes con necesidades educativas especiais: implantación de metodoloxías e actividades alternativas, adaptando os contidos e/ou as tarefas realizadas na aula e poñendo especial fincapé sempre na integración social.

- **Alumnado con necesidades educacivas especiais**

Dende o punto propiamente académico, poden establecerse dúas vías de atención:

Atención ordinaria

Esta medida de atención á diversidade pode concretarse en:

- **Reforzo educativo sen apoio:** Son medidas que o propio mestre deseña e aplica con aqueles alumnos que teñen unhas certas dificultades de seguimento da programación diaria (traballos específicos de recuperación, traballos de ampliación...)
- **Reforzo educativo con apoio:** Son medidas que contemplan o apoio temporal dun mestre especialista en dificultades de aprendizaxe. Para este tipo de atención será necesario que así o aconselle un informe psicopedagóxico realizado polo departamento de orientación.

Atención extraordinaria:

- **Adaptación Curricular individualizada (ACI).** Esta medida seguirá o proceso contemplado na orde do DOG do 6 de agosto de 1996, pola que se regula o proceso de elaboración das mesmas.

As medidas de atención a diversidade aparecen reflectidas no Plan de Atención a diversidade así coma os criterios e propostas de intervención que especificamos a continuación.

A aula onde o alumno/a está escolarizado/a será o referente para deseñar as medidas de resposta educativa para os alumnos/as con necesidades educativas. Os reforzos educativos individualizados realizaranse fóra da aula cando se cumpran os seguintes requisitos:

- Necesidades educativas do alumno/a moi diferenciadas ás que presentan os seus compañeiros/as do grupo.
- Realización de actividades que polos recursos e metodoloxía que se van a empregar distorsionarían a marcha xeral da clase.
- Agrupación de alumnas/os que pertencen a diversos grupos.
- Alumnas/os con dificultades de aprendizaxe.

Criterios para a súa atención:

- Dar prioridade aos alumnos/as con necesidades educativas específicas, sobre todo os que precisan ACI ou teñen informe de avaliación que así o xustifica.
- Prestar atención aos alumnos/as con dificultade de aprendizaxe que precisan RE coa seguinte prioridade.
- Alumnos que non acadan os obxectivos e xa non poden permanecer máis tempo no nivel.
- Alumnos/as que comezan a súa escolarización en E. Primaria e presentan n.e.a.e.

- Alumnos/as que promocionan ao curso seguinte con avaliación Insuficiente e Reforzo Educativo pero teñen aída un ano máis para permanecer na etapa de Educación Primaria.
- Alumnos procedentes do estranxeiro ou doutros centros aos que se lle detectan n.e.a.e. como resultado da avaliación inicial.
- Alumnos/as avaliados con Insuficiente dentro do curso.
- Alumnos/as que sempre foran avaliados con Suficiente, pero que atravesan un momento difícil na súa aprendizaxe e precisan apoio puntual para recibir RE.
- Resto dos alumnos/as.

OS apoios faranse preferentemente nas aulas ordinarias.

A organización dos apoios será aberta, flexible e suxeita a modificacións ao longo do curso.

Os alumnos/as de reforzo educativo que non necesiten un apoio especializado recibirán apoio por parte de mestres/as do mesmo curso ou etapa de Educación Primaria, dentro da aula nas áreas de matemáticas e lingua .

Alumnado inmigrante que descoñece a/os idioma/as oficiais ou alumnado de incorporación tardía ao sistema educativo.

Proposta curricular	Profesorado implicado
Aprendizaxe do castelán/galego. Na fase inicial de escolarización acentuarase a atención individualizada para posibilitar a aprendizaxe da lingua. Con respecto á proposta curricular adoptarase as mesmas medidas que co resto dos alumnos/as.	Titor e profesorado do centro. A especialista de Audición e Linguaxe asesorará ao profesorado do ciclo na elaboración do programa así como nos materiais didácticos máis convenientes para favorecer a aprendizaxe das linguas oficiais.

Alumnos/as con problemas emotivo-relacionais e/ou de conduta.

Resposta educativa	Profesionais implicados
Resposta educativa na aula. Programa de intervención específico para responder ás necesidades que presenta o alumno/a No programa de intervención deseñaranse medidas de convivencia con todo o grupo de alumnos/as para potenciar as respostas adaptativas dos alumnos/as Intensificación de reunións coordinación coas familias.	Titor/a co asesoramento do Xefe de Departamento de Orientación e/ou EOE. Coordinación con servizos externos ao centro escolar.

PLAN ESPECÍFICO DE REFORZO EDUCATIVO.

O alumnado repetidor, o alumnado con áreas pendentes do curso anterior e o alumnado que non supere algunha das áreas propias do ciclo no que está matriculado será atendido de acordo á lexislación vixente e aos plans e protocolos que estableza esta consellería para a súa atención.

10. Actividades complementarias e extraescolares.

No centro desenvolveranse cada curso actividades complementarias e extraescolares co obxectivo de complementar, reforzar ou ampliar os contidos traballados na aula. A participación en plans e proxectos da Consellería de Educación é unha actividade prioritaria no centro, así como o desenvolvemento ao longo do curso escolar en todos os niveis educativos dun PDI (Proxecto Documental Integrado) relacionado coa volta ao mundo e as diferentes culturas que nos rodean. Toda esta información está recollida na PXA e no PLAN ANUAL DE LECTURA.

ACTA DA AVALIACIÓN DO PROCESO ENSINO APRENDIZAXE

AVALIACIÓN:

GRUPO/CLASE:

CURSO:

TITOR/A // ESPECIALISTA:

AVALIACIÓN DOS PROCESOS DE ENSINO E APRENDIZAXE E A PRÁCTICA DOCENTE

ASPECTO	ACADADO	EN PROCESO	NON ACADADO
PROGRAMACIÓN			
As actividades seleccionadas son adecuados ás características do alumnado.			
Os contidos secuenciados e temporalizados seguen unha organización de complexidade crecente.			
As unidades / proxectos réxense por unha temporalización lóxica.			
As tarefas axústase ao desenvolvemento dos nosos contidos.			
METODOLOXÍA			
A metodoloxía empregada axústase ás necesidades e intereses do alumnado.			
É válida a nosa metodoloxía para alcanzar os estándares.			
A información da avaliación inicial é suficiente, clara e precisa.			
As estratexias son adecuadas para que o alumno asimile o que vai realizar.			
A motivación é adecuada para a execución das tarefas.			
Os reforzos positivos que se dan son máis ca os negativos			
ORGANIZACIÓN			
A actitude do mestre dentro da aula é adecuada tanto na busca de información inicial como no coñecemento de resultados.			
A organización de grupos dentro da aula facilita o desenvolvemento do proceso de Ensino -Aprendizaxe.			
A organización adáptase ás necesidades específicas e aos recursos.			
O tempo real de clase aprovéitase de forma efectiva.			
A organización permite a individualización en función dos recursos.			
As medidas de atención a diversidade axústanse ás necesidades do alumnado en función dos recursos. (*1 ESPECIFICAR)			
CLIMA DE TRABALLO			
O clima socioafectivo é adecuado entre mestre e grupo.			
A relación entre o alumnado é positiva			
COORDINACIÓN			
Entre o profesorado titor do nivel			
Entre o profesorado titor do nivel e especialistas			
Familia - Escola			

(*1 ESPECIFICAR) CADRO MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE APLICADAS

ORDINARIAS	
	Adecuación da organización e xestión da aula/ centro ás características do alumnado.
	Metodoloxía (traballo colaborativo, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos...)
	Adaptación dos tempos e dos instrumentos de avaliación.
	Aulas de atención educativa e convivencia e medidas e actuacións destinadas á mellora da convivencia.
	Desdobramentos de grupos.
	Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
	Programas de enriquecemento curricular.
	Programas de recuperación.
	Programas de habilidades sociais.
	EXTRAORDINARIAS
	Adaptacións curriculares
	Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica (PT) e/ ou Audición e Linguaxe (AL)
	Flexibilización do período de escolarización.
	OUTRAS
	REFORZA-T

2. CONCLUSIÓNS E PROPOSTAS DE MELLORA

3. CONCLUSIÓNS XERAIS DO GRUPO / CLASE (Só titor@S)

Toques, _____ de _____ de _____

O/A mestre/a

Selo do centro

ADDENDA: Adaptación ao contexto COVID

Curso 2021-2022

ÍNDICE

1. **Adaptacións necesarias á docencia non presencial**
 - I. **Desenvolvemento das clases e metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena.**
 - II. **Desenvolvemento da actividade lectiva e metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais nunha aula ou no centro.**
2. **Revisión do desenvolvemento da addenda para as programacións 21-22**

1. Adaptacións necesarias á docencia non presencial

I. Desenvolvemento das clases e metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena.

O alumnado que se atope temporalmente en situación de corentena, sempre que o seu estado de saúde o permita, continuará coa súa formación no seu domicilio empregando a teledocencia para a súa formación.

A actividade lectiva non presencial será impartida polo profesorado ordinario do alumnado a través das ferramentas institucionais tales como as aulas virtuais moodle, plataforma EVA, Webex, etc. O profesorado realizará o seguimento do alumnado, impartirá os contidos da materia de xeito virtual e poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen o contido da materia ou a avaliación continua da mesma.

A atención ao alumnado que deba permanecer en illamento, mesmo cando non se produza o peche ou confinamento da aula ou centro, responderá ao previsto con carácter xeral no artigo 25 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación así como no apartado 3 do Protocolo de atención educativa domiciliaria.

Para aquel alumnado que, por motivos de saúde, non poida asistir ao centro educativo por un período de tempo continuado menor ao requirido para a solicitude de atención

educativa domiciliaria, o equipo docente correspondente (coordinado polo profesorado titor) elaborará unha proposta de actividades educativas. Esa proposta entregaráse á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais ou gardadoras dese alumnado, para a súa realización pola alumna ou polo alumno e posterior devolución ao mesmo equipo.

Achegaráselle mediante as canles posibles todo o material, libros de texto e/ou bibliografía necesaria para a continuidade no traballo de aula.

Para o seguimento deste alumnado empregárase preferentemente a mensaxería mediante a aula virtual ou a plataforma EVA, para así poder ir solucionando dúbidas, e de ser preciso realizaranse videoconferencias durante as gardas ou momentos nos que o profesorado poida atender a este alumno dentro do seu horario semanal.

Fomentarase o emprego de actividades interactivas, tanto para o alumnado en corentena como para o alumnado que estea presencialmente na aula.

As titorías coas familias continuarán a realizarse mediante videoconferencia, correo, abalar móbil e/ou chamada telefónica. Extremarase a comunicación coas familias do alumnado en corentena para asegurarse da evolución e das dificultades que poidan acontecer.

II. Desenvolvemento da actividade lectiva e metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais nunha aula ou no centro.

O centro educativo establecerá as medidas necesarias para garantir a continuidade do proceso educativo de xeito non presencial segundo o establecido no Plan de Continxencia do mesmo.

Para garantir a continuidade, o centro establece unha planificación horaria de traballo do profesorado do grupo co alumnado que reflecta o establecido no modo presencial de xeito que se manteña o vínculo co alumnado do xeito máis coherente posible tendo en conta o medio virtual no que se desenvolve, de acordo co previsto na *Resolución do 2 de novembro de 2020, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se ditan instrucións para a elaboración de horarios nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2020-2021 para o desenvolvemento de ensino a distancia en períodos de peche de aulas ou centros como consecuencia da pandemia da COVID-19.*

A continuación reflectimos o horario para os cursos do grupo de 3º de primaria e do grupo mixto de 4º5º6º segundo a *Resolución da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se ditan as instrucións para a elaboración de horarios nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2020-2021 para o desenvolvemento de ensino a distancia en períodos de peche de aulas ou centros como consecuencia da pandemia do COVID-19:*

3º PRIMARIA

Hora	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
9:30 – 10:10	MATEMÁT.	LENGUA C.	LINGUA G.	MATEMÁT.	LINGUA G.
10:10 – 10:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
10:30 – 11:10	LINGUA G.	MATEMÁT.	MATEMÁT.	SOCIAIS	LENGUA C.
11:10 – 11:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
11:30 – 12:00	Tempo de descanso (30 minutos)				
12:00 – 12:40	NATURAIS	INGLÉS	LENGUA C.	NATURAIS	ED. FÍSICA
12:40 – 13:00	T.I		T.I	T.I	T.I
13:00 – 13:40	SOCIAIS	RELIXIÓN/VALORES	PLÁSTICA (Inglés)	MÚSICA	INGLÉS
13:40 – 14:00	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I

4º5º6º PRIMARIA

Hora	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
9:30 – 10:10	MATEMÁT.	LENGUA C.	LENGUA C.	MATEMÁT.	LINGUA G.
10:10 – 10:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
10:30 – 11:10	LINGUA G.	MATEMÁT.	MATEMÁT.	MÚSICA	LENGUA C.
11:10 – 11:30	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
11:30 – 12:00	Tempo de descanso (30 minutos)				
12:00 – 12:40	NATURAIS	RELIXIÓN/VALORES	LINGUA G.	NATURAIS	PLÁSTICA (Inglés)
12:40 – 13:00	T.I	T.I	T.I	T.I	T.I
13:00 – 13:40	SOCIAIS	INGLÉS	INGLÉS	SOCIAIS	ED. FÍSICA
13:40 – 14:00	T.I			T.I	T.I

As tarefas para o alumnado asemellaranse o máis posible ao sistema presencial respectando seu dereito ao lecer e ao descanso.

A actividade lectiva non presencial será impartida polo profesorado ordinario do alumnado a través das ferramentas institucionais tales como as aulas virtuais, Webex, etc.

O profesorado realizará o seguimento do alumnado, impartirá os contidos da materia de xeito virtual e poderá poñer tarefas ao alumnado que reforcen o contido da materia ou a avaliación continua da mesmo.

O alumnado deberá conectarse as sesións establecidas neste horario con 5 minutos de antelación e debera permanecer conectado respectando as normas que o profesorado aplique para as sesións non presenciais. As restantes normas de convivencia aplicables ao ensino presencial serán tamén aplicables ao ensino non presencial.

Garantirase en todo momento a atención a diversidade do alumnado para o cal se disporán os recursos organizativos e didácticos necesarios que, con carácter individualizado, respondan ás súas necesidades, con especial atención ás adaptacións curriculares e aos protocolos de atención á diversidade, de ser o caso.

Os tipos de actividades, metodoloxía empregada e recursos cos que contamos para a teledocencia no caso de suspensión presencial de un ou varios grupos, ou do centro completo, recóllense no seguinte cadro:

Actividades, metodoloxía e recursos para a teledocencia	
Actividades	<ul style="list-style-type: none">• Exercicios e tarefas nos libros de texto e caderno do/a alumno/a.• Actividades e tarefas na aula virtual do centro ou EVA Edixgal.• Fichas interactivas dos contidos traballados (Liveworksheets).• Recursos online: xogos, test, vídeos, cancións e gamificación.
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade):	Alumnado con conectividade: <ul style="list-style-type: none">• Horario espello establecido polo centro para o grupo.• Aula Virtual do centro/Plataforma EVA para o acceso aos contidos e actividades da materia e curso.

	<ul style="list-style-type: none"> • Realización de tarefas interactivas e emprego de outros recursos dixitais (Liveworksheets, Kahoots...) • Videoconferencias con CISCO WEBEX para resolución de dúbidas, correccións e pautas e explicación do traballo diario. • Teléfono e correo electrónico. • Traballo no caderno e/ou libros de texto. <p><u>Alumnado sen conectividade:</u></p> <p>Neste caso deberase solucionar o problema de conexión á maior brevidade posible. Entregarase un kit de conexión existente no centro para tal fin. Mentres a ausencia de conectividade persista o alumnado será atendido do seguinte xeito:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Traballo no caderno e/ou libros de texto. • Fichas impresas de repaso, reforzo e ampliación. • Teléfono para a comunicación co alumnado e familias e solución de dúbidas.
Materiais e recursos	<ul style="list-style-type: none"> • Aula Virtual do centro / Plataforma EVA. • Mensaxería da aula virtual e do entorno virtual de aprendizaxe. • Videoconferencias WEBEX e Falemos. • Correo electrónico corporativo. • Materiais impresos e bibliografía.

Os procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial no caso de que teñamos que avaliar a consecución dos obxectivos e adquisición dos contidos por parte do alumnado serán os seguintes:

Procedementos	Instrumentos de avaliación	Etapa
Observación sistemática, rexistro e análise dos produtos do alumnado	<ul style="list-style-type: none"> • Rúbricas para a valoración das tarefas realizadas, retos propostos, traballos de investigación de carácter interdisciplinar... • Cadernos do alumnado e/ou entrega de traballos escritos, tarefas na aula virtual, elaboración de esquemas, resumos, textos... 	Infantil Primaria
Probas orais	<p>Empregaremos as <u>videoconferencias</u> para realizar diferentes probas orais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lectura expresiva 	Primaria

	<ul style="list-style-type: none">• Resposta a preguntas do contidos traballados• Exposición dun tema	
Probas escritas	<ul style="list-style-type: none">- Recursos na aula virtual (1º, 2º e 3º Primaria).- Recursos na plataforma EVA (4º, 5º e 6º de primaria).- Fichas interactivas (Liveworksheets).- Tarefas en tempo real con videoconferencia: exercicios, solución de problemas...- Cuestionarios e test nas aulas virtuais do centro.	Primaria

5. Revisión do desenvolvemento da addenda para as programacións 21-22.

A revisión desta addenda realizarase na primeira xuntanza de coordinación do 2º trimestre e segundo o seu resultado e ao desenvolvemento da situación, procederase á súa actualización.

Materia: Ciencias da Natureza Curso: 5º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analizala e expoñela.		X	X	X			
		CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.			Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área.								
		CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede.			É quen de buscar información na rede.								
		B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.			CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.							
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
	e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X		X	X		X

	e h	<p>B2.1. As funcións vitais no ser humano: recoñecemento da nutrición como unha función vital para os seres humanos.</p> <p>B2.2. Identificación dos aparellos relacionados con ela (aparellos respiratorios, dixestivo, circulatorio e excretor).</p> <p>B2.3. Recoñecemento das características básicas do sistema reprodutor humano e as diferenzas entre sexos. Funcionamento do sistema reprodutor.</p>	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CMCCT	<p>CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano</p> <p>CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións</p>	<p>1. Coñece a formación e o funcionamento do corpo humano.</p> <p>2. Identifica as principais funcións do corpo humano e recoñece os principais órganos que interveñen nelas.</p> <p>Coñece os distintos aparellos do corpo humano, a súa composición, o seu funcionamento, a súa localización, as súas funcións, etc...</p>	X							
	e h	B3.2. Organización interna dos seres vivos e estrutura dos seres vivos: células, tecidos: tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais características e funcións.	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CMCCT CCL	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Coñece a organización do seres vivos en canto a células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas (localización, forma, estrutura, funcións, cuidados, etc..)	X							
	2	b e h i	<p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.).</p> <p>B1.6. Xestión de ficheiros</p>	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	<p>CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.</p> <p>CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p> <p>CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede.</p> <p>CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.</p>	<p>É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analiza e expoñela.</p> <p>Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área.</p> <p>É quen de buscar información na rede.</p> <p>Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.</p>	X	X	X				
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma	X	X	X	X				

	e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X	X	X				X
	a b c e	B2.4. Descrición dos sentidos e do sistema nervioso e valoración da súa importancia en relación co medio e co resto dos seres humanos.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CMCCT	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano	1. Coñece a formación e o funcionamento do corpo humano. 2. Identifica as principais funcións do corpo humano e recoñece os principais órganos que interveñen nelas.		X						
	a b c d h	B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.7. Hábitos saudables para previr enfermidades.	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CMCCT CSC	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	Recoñece estilos de vida saudables para previr enfermidades.		X						
3	b e h i	B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analízala e expoñela.		X	X	X				
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X			
	e h	B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia	CD CAA	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de	Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X		X	X			

	i	<p>traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.</p> <p>B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.16. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p>	e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CMCCT CD	<p>traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p> <p>CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.</p>	Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías tanto para desenvolver o seu traballo coma para comunicarse.									
	a b e d	B2.5. O aparello locomotor.	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CMCCT	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións	Coñece os distintos aparellos do corpo humano, a súa composición, o seu funcionamento, a súa localización, as súas funcións, etc...		X							
	a b c d h	<p>B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.</p> <p>B2.7. Hábitos saudables para previr enfermidades.</p>	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CMCCT CSC	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	Recoñece estilos de vida saudables para previr enfermidades.		X							X

Materia: Ciencias da Natureza Curso: 5º

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analízala e expoñela.		X	X	X			
		CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.			Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área.								
		CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede.			É quen de buscar información na rede.								
		B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.			CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.							
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
	e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X		X	X		X

	e h i	B3.5. As plantas: a estrutura e fisioloxía. A fotosíntese.	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos	CMCCT	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	1. Observa directa e indirectamente identificando e recoñecendo características dos animais invertebrados e vertebrados e das plantas. 2. Emprega guías para identificar animais e plantas de entornos próximos ao seu contorno.	X						
	h j l o	B3.7. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e recollendo os resultados en diferentes soportes. B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. B3.11. Emprego de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CMCCT CD CAA	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Emprega aparellos científicos para determinadas tarefas de observación. 1. Identifica as relacións entre os seres vivos (cadeas alimentarias) e as características e compoñentes dun ecosistema. 2. Recoñece e observa algúns ecosistemas e animais que habitan neles empregando os medios necesarios, sacando as súas conclusións e presentándoas de forma oral ou escrita.	X	X	X				
5/6	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). B1.6. Xestión de ficheiros	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes. CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede. CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analízala e expoñela. Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área. É quen de buscar información na rede. Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.	X	X	X				

a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X		
e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X	X	X			X
a b c d e i	B1.18. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, extraendo conclusións e comunicando os resultados. CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	É quen de realizar un proxecto sinxelo ou pequenas investigacións e elaborar un pequeno informe do traballo desenvolvido. É quen de facer un informe en calquera soporte do traballo realizado individualmente ou en grupo.		X	X	X	X		
h i l o	B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. B3.7. Características e compoñentes dun ecosistema. B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e recollendo os resultados en diferentes soportes. B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies.	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CMCCT CD CAA	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica. CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Emprega aparellos científicos para determinadas tarefas de observación. 1. Identifica as relacións entre os seres vivos (cadeas alimentarias) e as características e compoñentes dun ecosistema. 2. Recoñece e observa algúns ecosistemas e animais que habitan neles empregando os medios necesarios, sacando		X	X	X			

Materia: Ciencias da Natureza Curso: 5º

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
7	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analízala e expoñela.		X	X	X				
		CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.			Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área.									
		CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede.			É quen de buscar información na rede.									
		B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.			CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.								
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X			
	e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X		X	X			X

	e h	B4.1. Comparación e clasificación dos materiais segundo propiedades físicas observables: dureza, solubilidad, estado de agregación e condutividade térmica	B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidad, estado de agregación e condutividade térmica.	CMCCT	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidad, estado de agregación e condutividade térmica).	É quen de clasificar os materiais segundo as súas propiedades físicas(dureza, solubilidad, estado de agregación e condutividade térmica).								
	e g h	B4.2. Diferentes procedementos para a medida da masa e do volume dun corpo. B4.3 Explicación de fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de densidade. A flotación nun medio líquido.	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	CMCCT CCL	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo. CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume. CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	Calcula a masa e volumen dun corpo empregando diferentes aparellos (balanza, báscula e probeta). Coñece e explica a diferenza entre a masa e o volumen dun corpo. Coñece as principais características que debe ter un corpo para que flote.		X						
	h i	B4.6. Realización de experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá e doméstica: a combustión, a oxidación e a fermentación B4.7. Identificación de produtos químicos habituais no fogar e dos posibles riscos para o organismo. B4.8. Identificación na etiquetaxe dos símbolos de perigo máis comúns.	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CMCCT CD	CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo. CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe. CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	Identifica produtos químicos que se empregan no fogar e coñece os riscos que poden ter para saúde se non se empregan de xeito adecuado. Recoñece os símbolos de perigo máis empregados. Coñece, entende e respeta as normas de uso e seguridade dos instrumentos e dos materiais empregados na aula e no colexio.		X		X				
8	b e h i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes. CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos. CNB1.1.5. Efectúa procuras guiadas de información na rede.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analizala e expoñela. Explica, tanto oralmente coma por escrito, contidos relacionados con esta área. É quen de buscar información na rede.		X	X	X				

		autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). B1.6. Xestión de ficheiros			CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías e na procura de información na internet.									
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X				
	e h i	B1.8. Traballo individual e cooperativo B1.10. A conduta responsable. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais	CAA CSC CMCCT CSIEE CD	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos. CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Traballa individualmente e en grupo mantendo unha conduta responsable e tratando de resolver os conflitos que poidan xurdir mediante o diálogo. Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.		X	X	X					X
	a e h	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo	B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.	CMCCT CCL	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	Sabe diferenciar entre enerxías renovables e non renovables e a súa importancia para un desenvolvemento sostible.		X							
9	b e h i	B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área.	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta apartir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CAA CMCCT CD	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	É quen de buscar, seleccionar e organizar información, analiza e expoñela.		X	X	X					
	a b c d	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun	CSIEE CAA CMCCT	CNB1.2.1. Manifesta autonomía respecto de sucesos que ocorren na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de	Planifica o seu traballo de forma autónoma		X	X	X	X				

		experimento ou dunha experiencia		decisións.										
e h i	<p>B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.</p> <p>B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.16. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p>	<p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.</p>	<p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CMCCT</p> <p>CD</p>	<p>CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.</p>	<p>Coñece os riscos das novas tecnoloxías (uso da internet) e demais materiais de traballo.</p>		X		X	X				
				<p>CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.</p>	<p>Desenvólvese no uso das novas tecnoloxías tanto para desenvolver o seu traballo coma para comunicarse.</p>									
	<p>B5.1. Uso das máquinas eléctricas na vida cotiá e doméstica. Normas de seguridade.</p> <p>B5.2. As máquinas eléctricas.</p> <p>B5.3. A transmisión da electricidade.</p> <p>B5.4. Elementos dos circuitos eléctricos.</p>	<p>B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuito eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p>	<p>CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuito eléctrico e constrúe un.</p>	<p>É quen de construír un sinxelo circuito eléctrico explicando cada un dos seus compoñentes.</p>		X		X					
				<p>CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.</p>	<p>Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.</p>									
				<p>CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.</p>	<p>Diferencia entre materiais condutores e illantes e pon exemplos de cada un deles.</p>									
a h e i	<p>B5.5. Efectos da electricidade.</p> <p>B5.6. Condutores e illantes.</p> <p>B5.7. A ciencia: presente e futuro da sociedade. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. Importantes descubrimentos e inventos</p>	<p>B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>CMCCT</p> <p>CCL</p> <p>CSC</p> <p>CCEC</p> <p>CD</p>	<p>CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.</p>	<p>1. Identifica algún dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.</p> <p>2. Entende que os avances científicos nos facilitan a nosa vida diaria aínda que identifica os seus riscos e os seus beneficios.</p>		X	X	X		X			
				<p>CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.</p>	<p>Recoñece e valora a importancia do desenvolvemento das novas tecnoloxías facilitandonos tanto a nosa vida diaria coma as nosas condicións de traballo.</p>									
				<p>CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e</p>	<p>Recoñece, entende e explica algúns dos avances científicos</p>									

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.</p>		X		X	X		
					<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.</p>							
					<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.</p>							
A b c d	<p>B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.</p> <p>B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p>	<p>CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<p>Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.</p>					X	X	X	
				<p>CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático</p>								
A	<p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de</p>	<p>B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos</p>		CCL	<p>CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para</p>	<p>Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para</p>	X		X	X	X		

b c d	ficheiros temáticos de termos propios da área.	necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CD CMCCT CSC CAA	ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.								
	B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información.			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada.								
	B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.								
H e	B2.1.O Universo: galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.	CMCCT CCL	CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	1.É quen de explicar como se formou o Universo. 2. Identifica os diferentes tipos de astros que o compoñen.	X	X		X	X			
H e	B2.2.O sistema Solar: o Sol e os planetas.	B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.	CMCCT CCL	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	1. Describe as principais características do sistema solar identificando os diferentes tipos de astros que o compoñen e as súas características. 2.Sitúa e ordea os planetas segundo a súa proximidade ou lejanía ao Sol nunha representación gráfica.	X	X		X				
H e g	B2.3.O planeta Terra e a Lúa. Características.	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	CMCCT CCL CAA	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	1.É quen de describir o movemento de translación da Terra apoiándose nunha imaxe e atribúelle as estacións do ano. 2. Entende o que son os fusos horarios e é quen de calcular a horas de diferentes lugares do mundo no mesmo momento.	X	X	X	X				
	B2.4. Movementos terrestres e as súas consecuencias: as estacións do ano, día e noite, fusos horarios B2.5.A translación da Lúa: as fases lunares. Eclipses e mareas.			CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación	1. É quen de explicar o movemento de rotación								

				terrestre e como unidades para medir o tempo.	terrestre apoiándose nunha imaxe. 2. Explica a sucesión do día e da noite como consecuencia do mesmo.									
				CSB2.3.3.Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	1. É quen de explicar o movemento de translación da Lúa apoiándose en imaxes. 2. Nomea as distintas fases luares segundo o aspecto que presenta a mesma.									
2	a b d e h i	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSIEE CAA CCL	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.	X	X	X	X	X	X	X	X
		CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.											
				CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.									
	A b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSC CAA	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.					X	X	X	X
		CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como	Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático											

				principios básicos do funcionamento democrático.										
A b c d	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.	X		X	X	X				
	B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información.			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada.									
	B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.									
3	a b d e h i	B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos.	CMCCT CAA	CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	1. Recoñece as distintas formas de representar a superficie terrestre.	X		X	X					
		B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa.			2.Sabe interpretar os signos convencionais empregados na lenda dun mapa.									
		B2.8.Orientación no espazo: técnicas, instrumentos e estratexias.			2. Interpreta as escalas gráfica e numérica dun mapa.									
3	a b d e h i	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.	CSIEE CAA CCL	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.	X		X	X					
		B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise,			CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.									Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.
					CSB1.1.3.Realiza as tarefas									Realiza con esforzo as tarefas

	documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.			encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.											
A b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSC CAA	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir. Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático									X	X	X
A b c d	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais. CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados. Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada. Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.	X		X	X	X						
E g h	B2.9.O clima e factores climáticos.	B2.5.Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos	CMCCT CCL	CSB2.5.1.Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España	1. Diferencia entre clima e tempo atmosférico. 2.Recoñece os factores e os elementos que inflúen no		X		X							

	o		factores determinan o clima en España.			clima.							
	E g h o	B2.10.As grandes zonas climáticas do planeta. B2.11.Tipos de climas de España e as súas zonas de influencia. O clima en Galicia.	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas	CMCCT CCL	CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	Recoñece as tres zonas climáticas mundiais e clasifica os climas que se dan en cada unha delas identificando as súas características básicas.		X		X			

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.</p>		X		X	X		
					<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.</p>							
					<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.</p>							
A b c d	<p>B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.</p> <p>B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p>	<p>CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<p>Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.</p>					X	X	X	
				<p>CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático</p>								
A	<p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de</p>	<p>B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos</p>		CCL	<p>CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para</p>	<p>Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para</p>	X		X	X	X		

b c d	ficheiros temáticos de termos propios da área.	necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CD CMCCT	ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.								
	B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.		CSC CAA	CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada.								
				CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.								
H i o	B2.12.A paisaxe: elementos que a forman, tipos de paisaxes. B2.13.Características das principais paisaxes de España.	B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a compoñen e as características das principais paisaxes de España	CCL CSC CAA	CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	1. É quen de explicar o que é unha paisaxe e identifica en imaxes os principais elementos. 2. Recoñece as características das principais paisaxes de España. 3. Entende a relación entre clima e paisaxe.		X	X	X				
B h e	B2.16.A intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna. B2.17.A contaminación e o cambio climático. B2.18.Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CCL CAA	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias de acción humana deste.	1.Entende o importante que é coidar o medio e é quen de recoñecer as consecuencias das accións humanas sobre este. 2.Emprega a tecnoloxía para investigar sobre as accións humanas que provocan o cambio climático. 3.Observa accións que realizan os humanos a cotío clasificándoas segundo protexan ou non o medio ambiente.		X		X		X	X	
H i	B2.14.A diversidade xeográfica das paisaxes de España: relevo e hidrografía. B2.15.O relevo e a rede hidrográfica de Galicia.	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun	CMCCT CD	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	É quen de localizar nun mapa ou noutros soportes interactivos as principais unidades de relevo de España	X	X	X	X				

	o	Utilización de sistemas de información xeográfica.	mapa.	CAA		e as súas vertentes hidrográficas.								
					CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	É quen de localizar nun mapa ou noutros soportes interactivos os mares, océanos e principais ríos de España.								
5	a b d e h i	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSIEE CAA CCL	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito. CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita. Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia. Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.		X		X	X			
	A b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSC CAA	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material. CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir. Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático					X	X	X	

A b c d	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.	X		X	X	X		
	B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información.			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada.							
	B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.							
A d h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	CSC CCL	CSB3.1.1.Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado Español.	Recoñece a Constitución coma a lei fundamental do Estado español.							X
	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas.	B3.2.Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización		CSB3.2.1.Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	1.É quen de identificar as principais institucións políticas e órganos de goberno do Estado español. 2.Recoñece as principais dos órganos de goberno e a súa organización. 3.Sabe o que é unha monarquía parlamentaria e recoñece o papel que desempeña o rei nela.							
				CSB3.2.2.Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Comprende a división de poderes, o que é cada un e cales son as funcións principais.							
6	a b	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de	CSIEE CAA	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza,	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de		X		X	X		

					CSB3.7.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	Coñece os principais problemas que afectan á poboación española: envellecemento, emigración, superpoboación...								
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
7	a b d e h i	<p>B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.</p> <p>B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións.</p> <p>B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.</p>	<p>B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.</p>	<p>CSIEE</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>	<p>CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.</p>	<p>Recompila información desde distintas fontes,analízala, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.</p>		X		X	X		
					<p>CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.</p>	<p>Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.</p>							
					<p>CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.</p>	<p>Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.</p>							
A b c d	<p>B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.</p> <p>B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.</p> <p>B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.</p>	<p>CSC</p> <p>CAA</p>	<p>CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.</p>	<p>Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.</p>					X	X	X	
				<p>CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático</p>								
A	<p>B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de</p>	<p>B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos</p>		CCL	<p>CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para</p>	<p>Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para</p>	X		X	X	X		

b c d	ficheiros temáticos de termos propios da área.	necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CD CMCCT CSC CAA	ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.								
	B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información.			CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada.								
	B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.								
G h o	B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan.	B4.1.Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia	CSC CMCCT CCL CCEC	CSB4.1.1Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais	Situa a Idade Media e a Idade moderna na liña do tempo e coñece os dous feitos históricos que dan lugar aos seus inicios e aos seus finais.	X	X	X	X			X	
B h i	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia.	1.Sabe o que é unha fonte histórica e recoñece os diferentes tipos das mesmas. 2.Recoñece algunha fonte histórica de cada unha das idades da historia.		X	X	X				
B h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe interpretar liñas do tempo e mapas históricos.		X	X	X				
G h i o	B4.4.A península ibérica na Idade Media.	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución	CMCCT CSC CCEC CCL	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media en España.	É quen de situar nunha liña do tempo os feitos máis salientables da Idade Media e da Idade Moderna españolas.	X	X	X	X			X	
	B4.5.Al-Andalus e os reinos cristianos. B4.6.O Camiño de Santiago. O Románico. O Gótico.			CSB4.4.2.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval de	1. Identifica as características principais das idades Media en								

					España.	España e Galicia. 2. Coñece os feitos principais da Idade Media.									
8	a b d e h i	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSIEE CAA CCL	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.	X		X	X					
		B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafol) e comunicación das conclusións.			CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.									
		B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.			CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.									
A b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adotar un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSC CAA	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.					X	X	X			
				CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Traballa en grupo respetando os principios dun funcionamento democrático										
A b c d	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área. B1.8.Fomento de Técnicas de	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como	CCL CD CMCCT	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.	X		X	X	X					

	animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.	comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSC CAA	CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Comprende textos orais e escritos relacionados coa área a partir dos cales logo é quen de expoñer oralmente os contidos realcionados coa mesma de forma clara, concisa e ordenada. Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.										
B h i	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia.	1.Sabe o que é unha fonte histórica e recoñece os diferentes tipos das mesmas. 2.Recoñece algunha fonte histórica de cada unha das idades da historia.		X	X	X						
B h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe interpretar liñas do tempo e mapas históricos.		X	X	X						
G h i o	B4.7.España e Galicia na Idade Moderna. B4.8.A época dos grandes descubrimentos. B4.9.A monarquía dos Austrias e os Borbóns. B4.10.A arte na Idade Moderna: Renacemento e Barroco.	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución	CMCCT CSC CCEC CCL	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Moderna en España. CSB4.4.2.Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia moderna de España.	É quen de situar nunha liña do tempo os feitos máis salientables da Idade Media e da Idade Moderna españolas. 1. Identifica as características principais das idades Moderna en España e Galicia. 2. Coñece os feitos principais da Idade Moderna.	X	X	X	X			X			
D h o	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSC CCEC	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora	Recoñece o noso patrimonio natural,histórico, cultural e artístico e é consciente da importancia da súa conservación.		X		X			X	X		

9	a b d e h i	B1.1.Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inxerencia e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes.	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSIEE CAA CCL	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila información desde distintas fontes,analízaa, reflexiona a cerca do proceso seguido e é quen de comunicala tanto de forma oral ou escrita.	X		X	X			
		B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso (mediante uso do cartafolios) e comunicación das conclusións.			CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Traballa de forma autónoma e con iniciativa propia.							
		B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.			CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Realiza con esforzo as tarefas encomendadas e presenta os seus traballos de forma ordenada, clara e limpa.							
	A b c d	B1.4.Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material.	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSC CAA	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Emprega estratexias de traballo individual ou cooperativo adoptando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas que poidan xurdir.				X	X	X	
		B1.5.Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia.				CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.							
	A b c d	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área.	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CCL CD CMCCT CSC CAA	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido para elaborar os traballos coa terminoloxía axeitada os temas tratados.	X		X	X	X		
		B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa escrita e dixital como fonte de información.				CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter							

	B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.			xeográfico, social e histórico	mesma de forma clara, concisa e ordenada.									
				CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Emprega as tecnoloxías da información e da comunicación, así como o manexo de imaxes, gráficos, esquemas e resumos para analizar as diferentes informacións relacionadas coa materia.									
B h i	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	B4.2.Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia, diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia.	1.Sabe o que é unha fonte histórica e recoñece os diferentes tipos das mesmas. 2.Recoñece algunha fonte histórica de cada unha das idades da historia.		X	X	X					
B h i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	B4.4.Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSC CMCCT CAA CCEC	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Sabe interpretar liñas do tempo e mapas históricos.		X	X	X					
D h o	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	B4.5.Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	CSC CCEC	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora	Recoñece o noso patrimonio natural,histórico, cultural e artístico e é consciente da importancia da súa conservación.		X		X			X	X	
D h o	B4.12.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Elaboración dunha guía dun museo próximo.	B4.6.Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSC CCEC	CSB4.6.1.Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Recoñece o noso patrimonio natural,histórico, cultural e artístico e é consciente da importancia da súa conservación.		X	X	X			X		

Materia: Educación Artística (Educación Plástica) Curso: 5º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1 2 3 4 5	J e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos. B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	CCEC CCL CSIEE	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaaas	Identifica e diferencia imaxes fixas e en movemento.			X		X		
		EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá			É quen de debuxar diferentes aspectos da vida cotiá								
		EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.			Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para facer unha creación artística								
		EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes			Cofece as posibilidades dos diferentes materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.								
		B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes.											
B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa.													
B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os descubrimentos obtidos na exploración de materiais.													
B1.5. Exploración das posibilidades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso.													
	J e	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas.	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	CCEC CSIEE CC	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.			X		X		
		EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.			É quen de crear un anuncio.								
		B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías.											
B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas													
		B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos.	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.		EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo	É quen de debuxar mapas e planos sinxelos coas ferramentas básicas.							
		EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo			Emprega a cuadrícula de forma								

	<p>B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando noções métricas e de perspectiva.</p> <p>B2.6. Establece memento de revisións e reflexión sobre o traballo.</p>			<p>gráfico (cuadrícula).</p> <p>EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo.</p>	<p>axeitada.</p> <p>1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades propostos.</p> <p>2. Traballa en grupo colaborando e respetando as aportacións dos distintos membros do mesmo</p>							
	<p>B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo.</p> <p>B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.</p>	<p>B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais</p>		<p>EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.</p> <p>EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.</p> <p>EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.</p> <p>EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.</p> <p>EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.</p> <p>EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.</p>	<p>Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións</p> <p>Emprega a superposición de planos para dar volume.</p> <p>Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade.</p> <p>É quen de empregar as diferentes cores nas súas composicións.</p> <p>Sabe aproveitar a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores, as ceras, témperas</p> <p>É quen de construír obxectos tridimensionais.</p>							

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6 7 8 9 10	J e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos. B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	CCEC CCL CSIEE	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas	Identifica e diferencia imaxes fixas e en movemento.	X		X				
		EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá			É quen de debuxar diferentes aspectos da vida cotiá								
		EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.			Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para facer unha creación artística								
		EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes			Coñece as posibilidades dos diferentes materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.								
J e	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. B1.7. Realización de fotografías (enfoque e planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,...	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	CCEC CCL CAA CD	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Comprende a evolución que sufriu a fotografía dende a súa aparición ata os nosos días.		X	X	X		X		
				EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Realiza fotografías empregando medios tecnolóxicos e procesa dictas imaxes mediante programas informáticos sinxelos.								
				EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía	Fai fotografías sobre diferentes temas.								
J	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para	CCEC	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando		X	X	X				

e	dixitalizadas. B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas	deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	CSIEE CCL	elementos e recursos para os axustar ás necesidades. EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final. É quen de crear un anuncio.								
	J e	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. B2.6. Establece mento de revisións e reflexión sobre o traballo.	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	CSIEE CCL CAA	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula). EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo.	É quen de debuxar mapas e planos sinxelos coas ferramentas básicas. Emprega a cuadrícula de forma axeitada. 1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades propostos. 2. Traballa en grupo colaborando e respetando as aportacións dos distintos membros do mesmo		X	X	X			
J e h i	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais	CAA CSIEE CCL	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas. EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume. EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade. EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición. EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras. EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións Emprega a superposición de planos para dar volume. Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade. É quen de empregar as diferentes cores nas súas composicións. Sabe aproveitar a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores, as ceras, témperas É quen de construír obxectos tridimensionais.	X		X	X				

A b c	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas.	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas	CAA CSIEE CCL	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Busca e emprega os elementos e os recursos precisos para acadar o efecto que máis se axuste ao resultado final.		X	X	X		X	
	B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos.			EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	É coidadoso e respetuoso cos materiais e os espazos empregados.							
	B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo			EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	1. Aмосa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades. 2. Participa na recollida e na organización do material necesario para realizar as actividades propostas.							
A b d j	B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza.	B2.6. Aмосar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	CSIEE CSC CD	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Emprega os coñecementos adquiridos para realizar as súas producións artísticas.			X	X		X	
	B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.			EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	Presenta as súas producións artísticas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas							
				EPB2.6.3. Aмосa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Ten interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación							

Materia: Educación Artística (Educación Plástica) Curso: 4º

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
11 12 13 14 15	J e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos. B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	CCEC CCL CSIEE	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas	Identifica e diferencia imaxes fixas e en movemento.	X		X				
		EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá			È quen de debuxar diferentes aspectos da vida cotiá								
		EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.			Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para facer unha creación artística								
		EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes			Coñece as posibilidades dos diferentes materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.								
	J e	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural.	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	CCEC CCL CAA CD	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Comprende a evolución que sufriu a fotografía dende a súa aparición ata os nosos días.		X	X	X		X	
		EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.			Realiza fotografías empregando medios tecnolóxicos e procesa dictas imaxes mediante programas informáticos sinxelos.								
		EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía			Fai fotografías sobre diferentes temas.								
J		B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para	CCEC CSIEE	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando		X	X	X			

e	dixitalizadas. B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas	deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	CCL	elementos e recursos para os axustar ás necesidades. EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final. É quen de crear un anuncio.									
	J e	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. B2.6. Establece mento de revisións e reflexión sobre o traballo.	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	CSIEE CCL CAA	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula). EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo.	É quen de debuxar mapas e planos sinxelos coas ferramentas básicas. Emprega a cuadrícula de forma axeitada. 1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades propostos. 2. Traballa en grupo colaborando e respetando as aportacións dos distintos membros do mesmo		X	X	X				
J e h i	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais	CAA CSIEE CCL	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas. EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume. EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade. EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición. EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras. EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións Emprega a superposición de planos para dar volume. Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade. É quen de empregar as diferentes cores nas súas composicións. Sabe aproveitar a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores, as ceras, témperas É quen de construír obxectos tridimensionais.	X		X	X					

A b c	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas.	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas	CAA CSIEE CCL	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Busca e emprega os elementos e os recursos precisos para acadar o efecto que máis se axuste ao resultado final.		X	X	X		X	
	B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos.			EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	É coidadoso e respetuoso cos materiais e os espazos empregados.							
	B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo			EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	1. Aмосa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades. 2. Participa na recollida e na organización do material necesario para realizar as actividades propostas.							
A b d j	B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza.	B2.6. Aмосar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	CSIEE CSC CD	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Emprega os coñecementos adquiridos para realizar as súas producións artísticas.			X	X		X	
	B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.			EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	Presenta as súas producións artísticas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas							
				EPB2.6.3. Aмосa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Ten interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación							

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
1	a c e	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Fai un uso correcto da lingua oral en diferentes situacións comunicativas.	X	X				X		X
					LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Transmite as ideas de forma clara, coherente e correcta.								
					LCB1.1.3. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.								
	e	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	CCL	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes	É quen de empregar recursos lingüísticos e non lingüísticos en distintas situacións de comunicación oral.	X	X						
					LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións)	Comprende un textos tendo en conta os elementos básicos dos mesmos.								
	e	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	B 2.1 Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos con fluidez e entoación adecuada.	CCL CAA	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta diferentes textos axeitados á súa idade coa velocidade, entoación e fluidez adecuados.		X						
LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.					Comprende textos de diferentes tipos identificando a idea principal e a secundaria.									
LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.					Entende e é quen de resumir textos de diferentes tipos axeitados á súa idade identificando a idea principal e									

					a secundaria.									
	b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É quen de valorar tanto as súas producións escritas coma as dos seus compañeiros.		X				X		
	e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz	CCL	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas forrmas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos. LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Coñece e emprega correctamente as formas verbais dos verbos regulares e dos principais irregulares. Sabe clasificar as palabras segundo a familia léxica á que pertencen..		X						
	e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	CCL CCEC	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Identifica e valora as principais características dos diferentes textos literarios.		X						
2	a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	CCL CD	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos e exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida	É quen de expresarse oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos. Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicacións. Participa de forma constructiva nas tarefas da aula incorporando aportacións e construindo un coñecemento común.	X	X			X			
	b	B1.5 Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á	B1.5 Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non	CCL	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito	Sabe diferenciar nun texto oral a súa idea principal das ideas secundarias.	X	X						

e	forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	explícitos accesibles á súa idade.	CAA	escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais									
				LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	É quen de diferenciar textos orais segundo a mensaxe e a intención comunicativa que conteñan.								
				LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Comprende a información xeral en textos orais e é quen de responder a preguntas de comprensión interpretativa.								
b e	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión.	B2.3 Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	CCL CAA CSIEE	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	Adica un tempo determinado semanalmente á lectura.	X				X			
	B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal.			LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Amosa interese pola lectura segundo os seus gustos e afeccións.								
a b e i	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas	X							
	B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas.				LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.		Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto.						
	B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema				LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.		Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.						
	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a		LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos,	Emprega os distintos tipos de palabras segundo o seu	X							

	e	<p>reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.</p> <p>B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos</p>	través do uso da lingua.	CCL	<p>homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita</p> <p>LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas</p> <p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto</p> <p>LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.</p>	<p>significado tanto nos seus escritos como de forma oral.</p> <p>Identifica palabras compostas, sufixos e prefixos e é quen de crear palabras derivadas e incorporalas as súas producións tanto orais coma escritas.</p> <p>É quen de clasificar as palabras dun texto atendendo a diferentes criterios (posición sílaba tónica, categoría gramatical...)</p> <p>Emprega as preposicións e as conxuncións para enlazar ideas e dar cohesión as súas producións tanto orais coma escritas.</p>							
	e b d	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC	<p>LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.</p> <p>LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.</p>	<p>Identifica os recursos retóricos e métricos dados nun poema.</p> <p>Diferencia comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos nun texto literario dado.</p>	X						
	3	e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	<p>LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.</p> <p>LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.</p>	<p>Comunícase empregando un vocabulario axeitado a súa idade en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>É quen de distinguir polo contexto palabras palabras homófonas, homónimas, parónimas e polisémicas.</p>	X					
		e	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.2 Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura)	CCL CMCT CAA	<p>LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.</p> <p>LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.</p> <p>LCB2.2.5. Relaciona a información</p>	<p>Entende a importancia que teñen o título e as imaxes dentro dun texto para a súa comprensión.</p> <p>Recoñece as palabras clave dentro dun texto.</p> <p>É quen de relacionar a</p>	X					

					contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	información transmitida polas imaxes coa transmitida polo texto.								
a b e i	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer.	B2.4 Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	CCL CD CAA CSIEE	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo	Emprega para realizar traballos individuais ou grupais diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X		X	X				
				LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Emprega a biblioteca de aula segundo os seus propios intereses.									
				LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero	Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas como o autor ou autora, a editorial, o xénero ou as ilustracións.									
e i	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido.	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Coñece as normas ortográficas e aplicaas as súas producións.	X			X					
				LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito	Revisa as súas producións escritas as veces que sexa preciso ata acadar a maior perfección.									
				LCB3.3.5. Aмосa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Amosa interese por escribir con corrección e de forma autónoma.									
e	B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	CCL CAA	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura	Emprega o dicionario, en calquera soporte, ante as dúbidas que lle poidan presentar á hora de elaborar os seus escritos.		X		X	X				
e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Elabora as súas producións tanto orais coma escritas facendo as concordancias de xénero e número correctamente.	X	X							
				LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras	Escribe empregando correctamente as normas de									

		puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			dun texto. LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	acentuación e clasifica as palabras dun texto segundo a posición da sílaba tónica. Coñece e emprega os usos da til nas súas producións escritas.								
4	b e	B1.6 Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese	B1.6 Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral	CCL CAA CCEC	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	É quen de memorizar textos literarios ou non literarios que lle gusten.		X						
	a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.6 Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	CCL CSC	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	É quen de diferenciar entre información e publicidade. É quen de interpretar e entender a información que transmite a linguaxe figurada en textos publicitarios.		X						
	e	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos	CCL	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Emprega nos seus escritos unha linguaxe non sexista e repetuosa.		X			X			
	a b d	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CD CAA	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Coñece e emprega diferentes programas e recursos dixitais educativos como apoio e reforzo da súa aprendizaxe.		X		X				
	e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	CCL CAA	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados. Identifica os diferentes recursos literarios dados empregados nun texto e entende o seu significado.		X						

5	b e	B1.7 Produción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas	B1.7 Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL CAA CSIEE	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.	Elabora textos orais de diferente tipo axeitados a súa idade.		X						
					LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar	Organiza e planifica o discurso según á situación de comunicación.								
	a b e	B1.8 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.8 Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender.		X			X			
					LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	Realiza distintos modelos entrevistas e enquisas.								
	b d e	B1.9 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe:	B1.9 Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	CCL CD CAA CSC	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume información procedente de varios medios.	X	X		X				
				LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	Expresa feitos cotiás da súa contorna en forma de noticias.									
	a i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.7 Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Fai uso das novas tecnoloxías para obter información.				X				
	a b e i	B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios,	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas		X			X			

	B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación			regulamentos, receitas, instrucións, normas.									
				LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto.								
				LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.								
d e o	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Coñece e valora a variedade lingüística de España.		X				X	X	
e d o	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSC	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Escribe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos.		X						
b e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega.	X	X				X		

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
6	a c e	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Fai un uso correcto da lingua oral en diferentes situacións comunicativas.	X	X				X		X
					LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Transmite as ideas de forma clara, coherente e correcta.								
					LCB1.1.3. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.								
	e	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	CCL	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes	É quen de empregar recursos lingüísticos e non lingüísticos en distintas situacións de comunicación oral.	X	X						
					LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións)	Comprende un textos tendo en conta os elementos básicos dos mesmos.								
	e	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	B 2.1 Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos con fluidez e entoación adecuada.	CCL CAA	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta diferentes textos axeitados á súa idade coa velocidade, entoación e fluidez adecuados.		X						
LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.					Comprende textos de diferentes tipos identificando a idea principal e a secundaria.									
LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.					Entende e é quen de resumir textos de diferentes tipos axeitados á súa idade identificando a idea principal e									

					a secundaria.									
	b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É quen de valorar tanto as súas producións escritas coma as dos seus compañeiros.		X					X	
	e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz	CCL	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas forrmas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos. LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Coñece e emprega correctamente as formas verbais dos verbos regulares e dos principais irregulares. Sabe clasificar as palabras segundo a familia léxica á que pertenzan..		X						
	e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	CCL CCEC	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Identifica e valora as principais características dos diferentes textos literarios.		X						
7	a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	CCL CD	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos e exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida	É quen de expresarse oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos. Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicacións. Participa de forma constructiva nas tarefas da aula incorporando aportacións e construindo un coñecemento común.	X	X			X			
	b e	B1.5 Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á	B1.5 Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non	CCL	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito	Sabe diferenciar nun texto oral a súa idea principal das ideas secundarias.	X	X						

	forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	explícitos accesibles á súa idade.	CAA	escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais								
				LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	É quen de diferenciar textos orais segundo a mensaxe e a intención comunicativa que conteñan.							
				LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Comprende a información xeral en textos orais e é quen de responder a preguntas de comprensión interpretativa.							
b e	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.3 Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	CCL CAA CSIEE	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos. LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Adica un tempo determinado semanalmente á lectura. Amosa interese pola lectura segundo os seus gustos e afeccións.	X				X		
a b e i	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas. LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero. LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto. Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.		X					
	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a		LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos,	Emprega os distitntos tipos de palabras segundo o seu		X					

	e	<p>reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.</p> <p>B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos</p>	través do uso da lingua.	CCL	<p>homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita</p> <p>LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas</p> <p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto</p> <p>LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.</p>	<p>significado tanto nos seus escritos como de forma oral.</p> <p>Identifica palabras compostas, sufixos e prefixos e é quen de crear palabras derivadas e incorporalas as súas producións tanto orais coma escritas.</p> <p>É quen de clasificar as palabras dun texto atendendo a diferentes criterios (posición sílaba tónica, categoría gramatical...)</p> <p>Emprega as preposicións e as conxuncións para enlazar ideas e dar cohesión as súas producións tanto orais coma escritas.</p>							
	e b d	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC	<p>LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.</p> <p>LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.</p>	<p>Identifica os recursos retóricos e métricos dados nun poema.</p> <p>Diferencia comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos nun texto literario dado.</p>	X						
	8	e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	<p>LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.</p> <p>LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.</p>	<p>Comunícase empregando un vocabulario axeitado a súa idade en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>É quen de distinguir polo contexto palabras palabras homófonas, homónimas, parónimas e polisémicas.</p>	X					
		e	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.2 Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura)	CCL CMCT CAA	<p>LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.</p> <p>LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.</p> <p>LCB2.2.5. Relaciona a información</p>	<p>Entende a importancia que teñen o título e as imaxes dentro dun texto para a súa comprensión.</p> <p>Recoñece as palabras clave dentro dun texto.</p> <p>É quen de relacionar a</p>	X					

					contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	información transmitida polas imaxes coa transmitida polo texto.								
a b e i	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer.	B2.4 Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicarlos en traballos persoais.	CCL CD CAA CSIEE	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo	Emprega para realizar traballos individuais ou grupais diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X		X	X				
				LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Emprega a biblioteca de aula segundo os seus propios intereses.									
				LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero	Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas como o autor ou autora, a editorial, o xénero ou as ilustracións.									
e i	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido.	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Coñece as normas ortográficas e aplicaas as súas producións.		X		X					
				LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito	Revisa as súas producións escritas as veces que sexa preciso ata acadar a maior perfección.									
				LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Amosa interese por escribir con corrección e de forma autónoma.									
e	B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	CCL CAA	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura	Emprega o dicionario, en calquera soporte, ante as dúbidas que lle poidan presentar á hora de elaborar os seus escritos.		X		X	X				
e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Elabora as súas producións tanto orais coma escritas facendo as concordancias de xénero e número correctamente.	X	X							
				LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras	Escrebe empregando correctamente as normas de									

		B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			dun texto.	acentuación e clasifica as palabras dun texto segundo a posición da sílaba tónica.									
					LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	Coñece e emprega os usos da til nas súas producións escritas.									
9	b e	B1.6 Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese	B1.6 Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral	CCL CAA CCEC	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	É quen de memorizar textos literarios ou non literarios que lle gusten.		X							
	a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.6 Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	CCL CSC	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	É quen de diferenciar entre información e publicidade. É quen de interpretar e entender a información que transmite a linguaxe figurada en textos publicitarios.		X							
	e	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos	CCL	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Emprega nos seus escritos unha linguaxe non sexista e repetuosa.		X			X				
	a b d	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CD CAA	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Coñece e emprega diferentes programas e recursos dixitais educativos como apoio e reforzo da súa aprendizaxe.		X		X					
	e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	CCL CAA	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados. Identifica os diferentes recursos literarios dados empregados nun texto e entende o seu significado.		X							
10	b	B1.7 Producción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo	B1.7 Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao	CCL	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do	Elabora textos orais de diferente tipo axeitados a súa		X							

e	os diferentes formatos e intencións comunicativas	nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CAA CSIEE	<p>ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.</p> <p>LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar</p>	idade. Organiza e planifica o discurso según á situación de comunicación.								
a b e	B1.8 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.8 Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	<p>LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.</p> <p>LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.</p>	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender. Realiza distintos modelos entrevistas e enquisas.		X			X			
b d e	B1.9 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe:	B1.9 Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	CCL CD CAA CSC	<p>LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.</p> <p>LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.</p>	Resume información procedente de varios medios. Expresa feitos cotiás da súa contorna en forma de noticias.	X	X			X			
a i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.7 Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Fai uso das novas tecnoloxías para obter información.					X			
a b e i	<p>B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas.</p> <p>B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema</p> <p>B3.4. Aplicación das normas</p>	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións,	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas		X			X			

	ortográficas. Acentuación			normas.										
				LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto.									
				LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.									
d e o	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Coñece e valora a variedade lingüística de España.		X				X	X		
e d o	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSC	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Escribe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos.		X							
b e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega.	X	X				X			

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais								
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV		
11	a c e	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	CCL CAA CSC	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Fai un uso correcto da lingua oral en diferentes situacións comunicativas.	X	X				X		X	
					LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Transmite as ideas de forma clara, coherente e correcta.									
					LCB1.1.3. Aplica as normas socio-comunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación, respectando as normas socio-comunicativas.									
	e	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	CCL	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes	É quen de empregar recursos lingüísticos e non lingüísticos en distintas situacións de comunicación oral.	X	X							
					LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións)	Comprende un textos tendo en conta os elementos básicos dos mesmos.									
	e	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	B 2.1 Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos con fluidez e entoación adecuada.	CCL CAA	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta diferentes textos axeitados á súa idade coa velocidade, entoación e fluidez adecuados.		X							
LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.					Comprende textos de diferentes tipos identificando a idea principal e a secundaria.										
LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.					Entende e é quen de resumir textos de diferentes tipos axeitados á súa idade identificando a idea principal e										

					a secundaria.									
	b e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL CSC	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É quen de valorar tanto as súas producións escritas coma as dos seus compañeiros.		X					X	
	e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz	CCL	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas forrmas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos. LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Coñece e emprega correctamente as formas verbais dos verbos regulares e dos principais irregulares. Sabe clasificar as palabras segundo a familia léxica á que pertencen..		X						
	e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	CCL CCEC	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Identifica e valora as principais características dos diferentes textos literarios.		X						
12	a b e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	CCL CD	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado. LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: diálogos e exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación. LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida	É quen de expresarse oralmente empregando elementos básicos e introducindo elementos novos. Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicacións. Participa de forma constructiva nas tarefas da aula incorporando aportacións e construindo un coñecemento común.	X	X			X			
	b e	B1.5 Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á	B1.5 Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non	CCL	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito	Sabe diferenciar nun texto oral a súa idea principal das ideas secundarias.	X	X						

	forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	explícitos accesibles á súa idade.	CAA	escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais								
				LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	É quen de diferenciar textos orais segundo a mensaxe e a intención comunicativa que conteñan.							
				LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Comprende a información xeral en textos orais e é quen de responder a preguntas de comprensión interpretativa.							
b e	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.3 Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	CCL CAA CSIEE	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos. LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Adica un tempo determinado semanalmente á lectura. Amosa interese pola lectura segundo os seus gustos e afeccións.	X				X		
a b e i	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e cuidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas. LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero. LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto. Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.		X					
	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a		LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos,	Emprega os distintos tipos de palabras segundo o seu		X					

	e	<p>reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.</p> <p>B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos</p>	través do uso da lingua.	CCL	<p>homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita</p> <p>LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas</p> <p>LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto</p> <p>LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.</p>	<p>significado tanto nos seus escritos como de forma oral.</p> <p>Identifica palabras compostas, sufixos e prefixos e é quen de crear palabras derivadas e incorporalas as súas producións tanto orais coma escritas.</p> <p>É quen de clasificar as palabras dun texto atendendo a diferentes criterios (posición sílaba tónica, categoría gramatical...)</p> <p>Emprega as preposicións e as conxuncións para enlazar ideas e dar cohesión as súas producións tanto orais coma escritas.</p>							
	e b d	B5.4. Identificación de recursos literarios.	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	CCL CCEC	<p>LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.</p> <p>LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.</p>	<p>Identifica os recursos retóricos e métricos dados nun poema.</p> <p>Diferencia comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos nun texto literario dado.</p>	X						
13	e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso.	CCL	<p>LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.</p> <p>LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.</p>	<p>Comunícase empregando un vocabulario axeitado a súa idade en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>É quen de distinguir polo contexto palabras palabras homófonas, homónimas, parónimas e polisémicas.</p>	X						
	e	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.2 Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura)	CCL CMCT CAA	<p>LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.</p> <p>LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.</p> <p>LCB2.2.5. Relaciona a información</p>	<p>Entende a importancia que teñen o título e as imaxes dentro dun texto para a súa comprensión.</p> <p>Recoñece as palabras clave dentro dun texto.</p> <p>É quen de relacionar a</p>	X						

					contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	información transmitida polas imaxes coa transmitida polo texto.								
a b e i	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer.	B2.4 Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	CCL CD CAA CSIEE	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo	Emprega para realizar traballos individuais ou grupais diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático.	X	X		X	X				
				LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Emprega a biblioteca de aula segundo os seus propios intereses.									
				LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero	Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas como o autor ou autora, a editorial, o xénero ou as ilustracións.									
e i	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido.	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	CCL CD CAA CSIEE	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Coñece as normas ortográficas e aplicaas as súas producións.	X			X					
				LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito	Revisa as súas producións escritas as veces que sexa preciso ata acadar a maior perfección.									
				LCB3.3.5. Aмосa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Amosa interese por escribir con corrección e de forma autónoma.									
e	B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	CCL CAA	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura	Emprega o dicionario, en calquera soporte, ante as dúbidas que lle poidan presentar á hora de elaborar os seus escritos.		X		X	X				
e	B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	CCL	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Elabora as súas producións tanto orais coma escritas facendo as concordancias de xénero e número correctamente.	X	X							
				LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras	Escrebe empregando correctamente as normas de									

		B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.			dun texto.	acentuación e clasifica as palabras dun texto segundo a posición da sílaba tónica.									
					LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	Coñece e emprega os usos da til nas súas producións escritas.									
14	b e	B1.6 Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese	B1.6 Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral	CCL CAA CCEC	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	É quen de memorizar textos literarios ou non literarios que lle gusten.		X							
	a e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	B2.6 Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	CCL CSC	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade. LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	É quen de diferenciar entre información e publicidade. É quen de interpretar e entender a información que transmite a linguaxe figurada en textos publicitarios.		X							
	e	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos	CCL	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Emprega nos seus escritos unha linguaxe non sexista e repetuosa.		X			X				
	a b d	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	CCL CD CAA	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Coñece e emprega diferentes programas e recursos dixitais educativos como apoio e reforzo da súa aprendizaxe.		X		X					
	e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	CCL CAA	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Realiza lecturas guiadas de textos variados. Identifica os diferentes recursos literarios dados empregados nun texto e entende o seu significado.		X							
15	b	B1.7 Producción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo	B1.7 Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao	CCL	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do	Elabora textos orais de diferente tipo axeitados a súa		X							

e	os diferentes formatos e intencións comunicativas	nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CAA CSIEE	<p>ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.</p> <p>LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos (narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar</p>	idade. Organiza e planifica o discurso según á situación de comunicación.								
a b e	B1.8 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	B1.8 Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	CCL CAA CSC CSIEE	<p>LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.</p> <p>LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.</p>	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender. Realiza distintos modelos entrevistas e enquisas.		X			X			
b d e	B1.9 Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe:	B1.9 Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias doutras persoas.	CCL CD CAA CSC	<p>LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.</p> <p>LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, imitando modelos.</p>	Resume información procedente de varios medios. Expresa feitos cotiáns da súa contorna en forma de noticias.	X	X			X			
a i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	B2.7 Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL CD CAA	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Fai uso das novas tecnoloxías para obter información.					X			
a b e i	<p>B3.1. Produción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades</p> <p>B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas.</p> <p>B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e feitos e no mantemento do tema</p> <p>B3.4. Aplicación das normas</p>	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación	CCL CAA CSIEE	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións,	Escribe, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá empregando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respetando as normas gramaticais e ortográficas		X			X			

	ortográficas. Acentuación			normas.										
				LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Escribe diferentes tipos de textos adaptando a linguaxe ás características do xénero e ao tipo de texto.									
				LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Amosa interese en elaborar e presentar as súas producións escritas correctamente cunha boa caligrafía e limpeza.									
d e o	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	CCL CSC	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Coñece e valora a variedade lingüística de España.		X					X	X	
e d o	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.4. Producir a partir de modelos dados textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	CCL CAA CSC	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Escribe textos literarios seguindo unhas pautas e empregando distintos recursos lingüísticos.		X							
b e	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL CSC CCEC	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Aprecia a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega.	X	X					X		

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	CCL CAA CSC	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Extrae a idea principal e secundarias dunha mensaxe oral e elaborando un resumo.	X	X					
					LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	É quen de entender nun texto oral diferenciando a información que dá o autor das súas opinións persoais.							
	b e i o	B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	CCL CD	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo)	Diferencia entre a idea principal e secundarias dun texto.	X	X		X			
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC CD	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza de forma autónoma a biblioteca de aula como fonte de información.		X		X		X		
				LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Emprega de forma autónoma a biblioteca do centro respectando as normas da da mesma.								
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.								
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.		LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.		X						
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha	Exprésase por escrito de								

		do proceso escritor.			estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.								
					LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.								
	a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado. Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.		X	X	X				
	a b e	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x.	Coñece e emprega correctamente as normas de acentuación nos seus escritos. Coñece e emprega as normas ortográficas nos seus escritos.		X						
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.		X		X				
2	b d	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe.	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou	Emprega de forma autónoma e valora os documentos audiovisuais e dixitais dos medios de comunicación como fonte de información e		X	X	X				

e i	B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender		CSC CSIEE	completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	instrumento de aprendizaxe.								
				LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación	É quen de elaborar textos orais propios de uso cotián imitando modelos.								
a c e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais	CCL	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Escoita con atención as intervencións dos demais sen interromper.		X				X	X	
			CSC	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Mantén unha actitude de escoita activa respetando as opinións dos demais.								
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Emprega a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións para unha mellor comprensión do texto ao que acompañan.		X						
a b	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Amosa interese polo coidado dos libros.							X	
a b d e	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións .	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.		X	X					
			CSC	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes empregando preposicións e conxuncións.								
			CAA	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Entende e resume o contido de textos sinxelos empregados en situacións cotiás ou nos medios de comunicación.								
b d	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de	CCL CSC	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo	Identifica e diferencias as distintas categorías gramaticais.		X						

	e	textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal;persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.		e preposición.										
					LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as palabras en sílabas correctamente e diferencia entre sílabas átonas e tónicas									
					LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Recoñece os diferentes tipos de enunciados									
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X						
3	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias. LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas. LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa nas situacións de intercambio oral que se producen na aula captando a mensaxe do interlocutor e manifestando as súas propias ideas. É quen de seguir unha exposición oral na aula e extraer as ideas principais. Fai pequenas exposicións orais na aula empregando diferentes técnicas comunicativas cunha pronuncia e entoación axeitadas. Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.	X	X			X				
	a d	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	CCL CCEC	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Defense o uso da lingua galega en calquera ámbito profesional.		X			X	X	X		

e o	ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		CS	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas	Identifica a lingua galega con calquera contexto oral.							
b e i j o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	CCL CAA CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	É quen de extraer e entender a idea principal de textos procedentes dos medios de comunicación ou propios de situacións cotiás. Deduco o significado dalgunhas palabras e expresións a partir do contexto en textos sinxelos. Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.		X					
a b d e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	CCL CAA	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Suliña as ideas principais dun texto. É quen de facer o esquema dun texto sinxelo diferenciando as ideas principais das secundarias. Fai resumo de texto axeitados a súa idade.		X					
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Elabora textos que lle permiten progresar na autonomía para aprender (resumos, esquemas...)		X			X		
b d	B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados. LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Cofece e emprega as regras do uso dos signos de puntuación. Emprega unha sintaxe axeitada tanto nas súas producións orais coma escritas.		X					
b	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras	B5.3. Identificar as características dos diferentes	CCL	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios e		X					

	d e	teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	CCEC CAA	diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	recoñecer as súas principais características.							
					LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.							
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	CCL CCEC CSC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.	X						
4	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados	CCL CCEC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade.	X			X			
					LGB1.7.2. Elaboro un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade e os nexos básicos.							
					LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega un rexistro lingüístico adaptado a cada contexto.							
					LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Emprega un discurso oral fluído cunha pronuncia e entoación axeitadas.							
	b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CAA CCL CSIEE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.					X		
	a d e	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	CCL CSC	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza	Recoñece e valora as diferenzas dialectais da lingua galega.	X			X	X		

o	lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.		CCEC	lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.									
				LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Identifica as variantes dialectais da lingua galega en producións orais moi sinxelas.								
b e	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...)	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	É quen de deducir de que trata un texto a partir do título e das ilustracións.	X							
				LGB2.4.2.- Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun texto.								
a b e	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	É quen de mesturar linguaxe verbal e non verbal en textos sinxelos e creativos.	X	X	X					
				LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica								
				LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe	Valora a creatividade da linguaxe.								
b e	B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Identifica e emprega os elementos de cohesión básicos.		X						
b e	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	CCL CCEC	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Trata de evitar interferencias entre as linguas que está a aprender.	X			X				
				LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	É quen de comparar as diferentes linguas que está aprendendo e identifica as diferenzas e semellanzas ortográficas e léxicas que poida haber entre elas.								
e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de	CCL CSC	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento	Amosa interese por textos literarios en calquera das linguas que coñece.		X						

				problemas.											
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.	X									
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesión, de maneira xeral, os enunciados.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.										
				LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.										
a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado.	X	X	X							
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.										
a b o	B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	CSC CCEC	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Identifica símbolos e mitos da cultura galega e compáraos cos doutras culturas.	X									X
				LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa interese tolerancia e respecto pola diversidade cultural.										

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6	a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	CCL CAA CSC	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Extrae a idea principal e secundarias dunha mensaxe oral e elaborando un resumo.	X	X					
					LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	É quen de entender nun texto oral diferenciando a información que dá o autor das súas opinións persoais.							
	b e i o	B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	CCL CD	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo)	Diferencia entre a idea principal e secundarias dun texto.	X	X		X			
					LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza de forma autónoma a biblioteca de aula como fonte de información.							
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC CD	LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Emprega de forma autónoma a biblioteca do centro respectando as normas da da mesma.		X		X			X	
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.								
				LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.								
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.		LGB3.1.2. Elabora o texto cunha	Exprésase por escrito de		X						

		do proceso escritor.			estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.								
					LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.								
	a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado. Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.		X	X	X				
	a b e	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x.	Coñece e emprega correctamente as normas de acentuación nos seus escritos. Coñece e emprega as normas ortográficas nos seus escritos.		X						
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.		X		X				
7	b d e	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. B1.3. Uso de documentos	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou	Emprega de forma autónoma e valora os documentos audiovisuais e dixitais dos medios de comunicación como fonte de información e		X	X	X				

i	audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender		CSC CSIEE	completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	instrumento de aprendizaxe.							
				LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación	É quen de elaborar textos orais propios de uso cotián imitando modelos.							
a c e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais	CCL CSC	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Escoita con atención as intervencións dos demais sen interromper.		X			X	X	
				LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Mantén unha actitude de escoita activa respetando as opinións dos demais.							
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Emprega a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións para unha mellor comprensión do texto ao que acompañan.		X					
a b	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Amosa interese polo coidado dos libros.						X	
a b d e	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións .	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.		X	X				
				LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes empregando preposicións e conxuncións.							
				LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Entende e resume o contido de textos sinxelos empregados en situacións cotiás ou nos medios de comunicación.							
b d	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de	CCL CSC	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo	Identifica e diferencias as distintas categorías gramaticais.		X					

	e	textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal;persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.		e preposición.										
					LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as palabras en sílabas correctamente e diferencia entre sílabas átonas e tónicas									
					LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Recoñece os diferentes tipos de enunciados									
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X						
					LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.									
8	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nas situacións de intercambio oral que se producen na aula captando a mensaxe do interlocutor e manifestando as súas propias ideas.	X	X			X				
					LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	É quen de seguir unha exposición oral na aula e extraer as ideas principais.									
					LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso	Fai pequenas exposicións orais na aula empregando diferentes técnicas comunicativas cunha pronuncia e entoación axeitadas.									
					LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.									
	a d	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	CCL CCEC	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Defense o uso da lingua galega en calquera ámbito profesional.		X			X	X	X		

e o	ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		CS	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas	Identifica a lingua galega con calquera contexto oral.							
b e i j o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	CCL CAA CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	É quen de extraer e entender a idea principal de textos procedentes dos medios de comunicación ou propios de situacións cotiás.	X						
				LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Deduce o significado dalgunhas palabras e expresións a partir do contexto en textos sinxelos.							
				LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.							
a b d e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	CCL CAA	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Suliña as ideas principais dun texto.	X						
				LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	É quen de facer o esquema dun texto sinxelo diferenciando as ideas principais das secundarias.							
				LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Fai resumo de texto axeitados a súa idade.							
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Elabora textos que lle permiten progresar na autonomía para aprender (resumos, esquemas...)	X			X			
b d	B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	Cofece e emprega as regras do uso dos signos de puntuación.	X						
				LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Emprega unha sintaxe axeitada tanto nas súas producións orais coma escritas.							
b	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras	B5.3. Identificar as características dos diferentes	CCL	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios e	X						

	d e	teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	CCEC CAA	diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	recoñecer as súas principais características.							
					LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.							
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	CCL CCEC CSC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.	X						
9	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados	CCL CCEC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade.	X			X			
					LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade e os nexos básicos.							
					LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega un rexistro lingüístico adaptado a cada contexto.							
					LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Emprega un discurso oral fluído cunha pronuncia e entoación axeitadas.							
	b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CAA CCL CSIEE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.					X		
	a d e	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	CCL CSC	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza	Recoñece e valora as diferenzas dialectais da lingua galega.	X			X	X		

o	lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.		CCEC	lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.												
				LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Identifica as variantes dialectais da lingua galega en producións orais moi sinxelas.											
b e	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...)	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	É quen de deducir de que trata un texto a partir do título e das ilustracións.	X										
				LGB2.4.2.- Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun texto.											
a b e	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	É quen de mesturar linguaxe verbal e non verbal en textos sinxelos e creativos.	X	X	X								
				LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica											
				LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe	Valora a creatividade da linguaxe.											
b e	B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Identifica e emprega os elementos de cohesión básicos.		X									
b e	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	CCL CCEC	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Trata de evitar interferencias entre as linguas que está a aprender.	X			X							
				LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	É quen de comparar as diferentes linguas que está aprendendo e identifica as diferenzas e semellanzas ortográficas e léxicas que poida haber entre elas.											
e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de	CCL CSC	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento	Amosa interese por textos literarios en calquera das linguas que coñece.		X									

		coñecemento e como recurso de gozo persoal.	gozo persoal.	CCEC	e como recurso de gozo persoal.										
10	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nas situacións de intercambio oral que se producen na aula captando a mensaxe do interlocutor e manifestando as súas propias ideas.	X	X			X				
					LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	É quen de seguir unha exposición oral na aula e extraer as ideas principais.									
					LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso	Fai pequenas exposicións orais na aula empregando diferentes técnicas comunicativas cunha pronuncia e entoación axeitadas.									
					LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.									
a d e o	B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	Xeralmente emprega unha linguaxe non sexista, respetuosa e non discriminatoria coas diferenzas.		X				X	X			
				LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Xeralmente emprega unha linguaxe non sexista, respetuosa e non discriminatoria coas diferenzas.										
b e i o	B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	CCL CD	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo)	Diferencia entre a idea principal e secundarias dun texto.	X	X			X					
b e	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto.		X								

				problemas.											
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.	X									
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesión, de maneira xeral, os enunciados.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.										
				LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.										
a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado.	X	X	X							
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.										
a b o	B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	CSC CCEC	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Identifica símbolos e mitos da cultura galega e compáraos cos doutras culturas.	X									X
				LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa interese tolerancia e respecto pola diversidade cultural.										

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
11	a e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	CCL CAA CSC	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Extrae a idea principal e secundarias dunha mensaxe oral e elaborando un resumo.	X	X					
					LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	É quen de entender nun texto oral diferenciando a información que dá o autor das súas opinións persoais.							
	b e i o	B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas.	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	CCL CD	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo)	Diferencia entre a idea principal e secundarias dun texto.	X	X		X			
a b d e	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	CCL CAA CSC CD	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Utiliza de forma autónoma a biblioteca de aula como fonte de información.		X		X		X		
				LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Emprega de forma autónoma a biblioteca do centro respectando as normas da da mesma.								
				LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Busca información en bibliotecas virtuais.								
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.		LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.		X						
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha	Exprésase por escrito de								

		do proceso escritor.			estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.								
					LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.								
	a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte. LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado. Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.		X	X	X				
	a b e	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas. LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x.	Coñece e emprega correctamente as normas de acentuación nos seus escritos. Coñece e emprega as normas ortográficas nos seus escritos.		X						
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes. LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes. Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.		X		X				
12	b d e	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. B1.3. Uso de documentos	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL CD CAA	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou	Emprega de forma autónoma e valora os documentos audiovisuais e dixitais dos medios de comunicación como fonte de información e		X	X	X				

i	audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender		CSC CSIEE	completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	instrumento de aprendizaxe.							
				LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación	É quen de elaborar textos orais propios de uso cotián imitando modelos.							
a c e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais	CCL CSC	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Escoita con atención as intervencións dos demais sen interromper.		X			X	X	
				LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Mantén unha actitude de escoita activa respetando as opinións dos demais.							
b e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Emprega a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións para unha mellor comprensión do texto ao que acompañan.		X					
a b	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	CCL CAA CSC	LGB2.9.1. Aposa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Aposa interese polo coidado dos libros.						X	
a b d e	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	CCL CSC CAA	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións .	Redacta textos en diferentes soportes relacionados con situacións cotiás.		X	X				
				LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes empregando preposicións e conxuncións.							
				LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Entende e resume o contido de textos sinxelos empregados en situacións cotiás ou nos medios de comunicación.							
b d	B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de	CCL CSC	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo	Identifica e diferencias as distintas categorías gramaticais.		X					

	e	textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal;persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.		e preposición.										
					LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Separa as palabras en sílabas correctamente e diferencia entre sílabas átonas e tónicas									
					LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Recoñece os diferentes tipos de enunciados									
	a b d	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Fai lectura silenciosa de textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.	X		X						
					LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta textos adaptados da literatura galega en diferentes soportes.									
13	o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	CCL CSIEE CAA	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa nas situacións de intercambio oral que se producen na aula captando a mensaxe do interlocutor e manifestando as súas propias ideas.	X	X			X				
					LGB1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	É quen de seguir unha exposición oral na aula e extraer as ideas principais.									
					LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso	Fai pequenas exposicións orais na aula empregando diferentes técnicas comunicativas cunha pronuncia e entoación axeitadas.									
					LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.									
	a d	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	CCL CCEC	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Defense o uso da lingua galega en calquera ámbito profesional.		X			X	X	X		

e o	ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.		CS	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas	Identifica a lingua galega con calquera contexto oral.							
b e i j o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.3. Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	CCL CAA CSIEE	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	É quen de extraer e entender a idea principal de textos procedentes dos medios de comunicación ou propios de situacións cotiás. Deduce o significado dalgunhas palabras e expresións a partir do contexto en textos sinxelos. Recoñece a estrutura dun texto e os mecanismos de cohesión.		X					
a b d e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	CCL CAA	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo. LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias. LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Suliña as ideas principais dun texto. É quen de facer o esquema dun texto sinxelo diferenciando as ideas principais das secundarias. Fai resumo de texto axeitados a súa idade.		X					
a b e	B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións).	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	Elabora textos que lle permiten progresar na autonomía para aprender (resumos, esquemas...)		X			X		
b d	B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	CCL	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados. LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Coñece e emprega as regras do uso dos signos de puntuación. Emprega unha sintaxe axeitada tanto nas súas producións orais coma escritas.		X					
b	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras	B5.3. Identificar as características dos diferentes	CCL	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos	É quen de identificar os diferentes xéneros literarios e		X					

	d e	teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	CCEC CAA	diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	recoñecer as súas principais características.								
					LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.								
					LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Entende e emprega algunhas das figuras literarias máis empregadas.								
	e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	CCL CCEC CSC	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Escribe relatos e poemas sinxelos.		X						
14	a b e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados	CCL CCEC	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade.		X			X			
					LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados	Amosa interese por expresarse en público coherentemente sen contradicións nin repeticións e empregando un vocabulario axeitado á súa idade e os nexos básicos.								
					LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega un rexistro lingüístico adaptado a cada contexto.								
					LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Emprega un discurso oral fluído cunha pronuncia e entoación axeitadas.								
	b d e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	CAA CCL CSIEE	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Colabora e participa no traballo en grupo amosando respecto e cooperación.							X	
	a d e	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	CCL CSC	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza	Recoñece e valora as diferenzas dialectais da lingua galega.		X			X	X		

o	lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.		CCEC	lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.									
				LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Identifica as variantes dialectais da lingua galega en producións orais moi sinxelas.								
b e	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...)	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	CCL CAA CSIEE	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	É quen de deducir de que trata un texto a partir do título e das ilustracións.	X							
				LGB2.4.2.- Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Recoñece as palabras clave dun texto.								
a b e	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade	CCL CSC CCEC CAA CSIEE	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	É quen de mesturar linguaxe verbal e non verbal en textos sinxelos e creativos.	X	X	X					
				LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Escribe textos creativos con certa riqueza léxica								
				LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe	Valora a creatividade da linguaxe.								
b e	B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	CCL CAA	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Identifica e emprega os elementos de cohesión básicos.		X						
b e	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	CCL CCEC	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Trata de evitar interferencias entre as linguas que está a aprender.	X			X				
				LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	É quen de comparar as diferentes linguas que está aprendendo e idenfica as diferenzas e semellanzas ortográficas e léxicas que poida haber entre elas.								
e	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de	CCL CSC	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento	Amosa interese por textos literarios en calquera das linguas que coñece.		X						

				problemas.										
e d	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.	X								
				LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesión, de maneira xeral, os enunciados.	Exprésase por escrito de forma coherente seguindo os pasos propios da elaboración dun escrito: planificación, escritura e revisión.									
				LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	1. Aplica normas ortográficas básicas. 2. Emprega unha linguaxe non discriminatoria nos seus escritos.									
a b d e o	B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación	CCL CD CAA CSC	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	Amosa interese por presentar correctamente os traballos escritos sexa cal sexa o soporte empregado.	X	X	X						
				LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación	Valora e emprega a lingua escrita como medio de comunicación.									
a b o	B5.10. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	CSC CCEC	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Identifica símbolos e mitos da cultura galega e compáraos cos doutras culturas.	X								X
				LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Amosa interese tolerancia e respecto pola diversidade cultural.									

Materia: Matemáticas Curso: 5º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X			
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X		
	b e g h	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CCEG	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Escrebe e le cantidades representadas no sistema de numeración romano aplicando as regras do mesmo. É quen de pasar números do sistema decimal ao sistema romano e, viceversa. Emprega os números romanos para datar feitos e acontecementos.		X		X			
	b e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números, segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.		X					

2	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.	X			X			
					MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)							
	b e g	B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	CMCT CCL CAA	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses. Coñece e sabe aplicar as propiedades das diferentes operacións.	X						
		MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.			Recoñece, representa, compara, efectua operacións e resolve problemas da vida real cos diferentes tipos de números.								
MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.		Emprega diferentes estratexias para estimar, redondear e comprobar o resultados dos seus cálculos.											
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción.	X							
	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.			Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.									
b g	B2.25. Automatización de algoritmos.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números	X		X					

		<p>B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>		<p>tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.</p> <p>MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá.</p> <p>Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número</p> <p>Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.</p> <p>Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.</p>								
	b g	<p>B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100.</p> <p>B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.33. Utilización da calculadora.</p>	<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	CMCT	<p>MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>MTB2.6.6. Calcula o mínimo común múltiplo e o máximo común divisor.</p> <p>MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>É quen de calcular todos os divisores dun número natural menor que 100.</p> <p>Iníciase no calculo do mínimo común múltiplo e do máximo común divisor de dous ou máis números.</p> <p>Descompón números decimais ata as centésimas tendo en conta o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Aplica os coñecementos adquiridos ao cálculo mental adquirindo soltura e seguridade nas actividades de cálculo mental.</p>		X						
3	b e g	<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico</p>	<p>B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	CMCT CAA CCL	<p>MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos</p>	<p>Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.</p> <p>Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudio de conceptos coma na resolución</p>		X			X			

				conceptos coma na resolución de problemas.	de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)									
b g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións empregadas, as unidades dos resultados; comproba e interpreta as solucións no contexto da situación; busca outras formas de resolución, etc.				X	X				
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción. Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.		X							
b g	B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá. Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras. Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.		X							

					MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.							
	b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.	X						
4	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)	X			X			
	b e g	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CAA CCL	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.	X						
	b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns	X						

					noutros.									
	g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X						
5	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X				
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2. Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)		X						
	b e	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de	CMCT CAA	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor,		X						

g	Representación gráfica.	números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CCL	decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.								
b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns noutros.		X						
g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X						
b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.		X						

Materia: Matemáticas Curso: 5º

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
6	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X			
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X		
	b e g h	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CCEG	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Escrebe e le cantidades representadas no sistema de numeración romano aplicando as regras do mesmo. É quen de pasar números do sistema decimal ao sistema romano e, viceversa. Emprega os números romanos para datar feitos e acontecementos.		X		X			
	b e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números, segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.		X					

7	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.	X			X			
					MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)							
	b e g	B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	CMCT CCL CAA	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses. Coñece e sabe aplicar as propiedades das diferentes operacións.	X						
		MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.			Recoñece, representa, compara, efectua operacións e resolve problemas da vida real cos diferentes tipos de números.								
MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.		Emprega diferentes estratexias para estimar, redondear e comprobar o resultados dos seus cálculos.											
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción.	X							
	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.			Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.									
b g	B2.25. Automatización de algoritmos.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números	X		X					

		<p>B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>		<p>tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.</p> <p>MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá.</p> <p>Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número</p> <p>Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.</p> <p>Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.</p>								
	b g	<p>B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100.</p> <p>B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.33. Utilización da calculadora.</p>	<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	CMCT	<p>MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>MTB2.6.6. Calcula o mínimo común múltiplo e o máximo común divisor.</p> <p>MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>É quen de calcular todos os divisores dun número natural menor que 100.</p> <p>Iníciase no calculo do mínimo común múltiplo e do máximo común divisor de dous ou máis números.</p> <p>Descompón números decimais ata as centésimas tendo en conta o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Aplica os coñecementos adquiridos ao cálculo mental adquirindo soltura e seguridade nas actividades de cálculo mental.</p>		X						
8	b e g	<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico</p>	<p>B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	CMCT CAA CCL	<p>MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos</p>	<p>Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.</p> <p>Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudio de conceptos coma na resolución</p>		X			X			

				conceptos coma na resolución de problemas.	de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)										
b g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións empregadas, as unidades dos resultados; comproba e interpreta as solucións no contexto da situación; busca outras formas de resolución, etc.				X	X					
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción. Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.		X								
b g	B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá. Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras. Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.		X								

					MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.							
	b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.	X						
9	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgúns das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)	X			X			
	b e g	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CAA CCL	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.	X						
	b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns	X						

					noutros.									
	g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X						
10	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X				
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2. Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)		X						
	b e	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de	CMCT CAA	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor,		X						

g	Representación gráfica.	números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CCL	decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.								
b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns noutros.		X						
g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X						
b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.		X						

Materia: Matemáticas Curso: 5º

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
11	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X				
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X			
	b e g h	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CCEG	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Escrebe e le cantidades representadas no sistema de numeración romano aplicando as regras do mesmo. É quen de pasar números do sistema decimal ao sistema romano e, viceversa. Emprega os números romanos para datar feitos e acontecementos.		X		X				
	b e g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT CAA CCL	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números, segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.		X						

12	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.	X			X			
					MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)							
	b e g	B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais.	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	CMCT CCL CAA	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Realiza operacións combinadas aplicando a xerarquía correcta e o uso das parénteses. Coñece e sabe aplicar as propiedades das diferentes operacións.	X						
		MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.			Recoñece, representa, compara, efectua operacións e resolve problemas da vida real cos diferentes tipos de números.								
MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.		Emprega diferentes estratexias para estimar, redondear e comprobar o resultados dos seus cálculos.											
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción.	X							
	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.			Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.									
b g	B2.25. Automatización de algoritmos.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números	X		X					

		<p>B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa.</p> <p>B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes.</p> <p>B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>		<p>tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.</p> <p>MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.</p> <p>MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.</p>	<p>para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá.</p> <p>Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número</p> <p>Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.</p> <p>Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.</p>									
	b g	<p>B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100.</p> <p>B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p> <p>B2.33. Utilización da calculadora.</p>	<p>B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.</p>	CMCT	<p>MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.</p> <p>MTB2.6.6. Calcula o mínimo común múltiplo e o máximo común divisor.</p> <p>MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.</p> <p>MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.</p>	<p>É quen de calcular todos os divisores dun número natural menor que 100.</p> <p>Iníciase no calculo do mínimo común múltiplo e do máximo común divisor de dous ou máis números.</p> <p>Descompón números decimais ata as centésimas tendo en conta o valor de posición das súas cifras.</p> <p>Aplica os coñecementos adquiridos ao cálculo mental adquirindo soltura e seguridade nas actividades de cálculo mental.</p>		X							
13	b e g	<p>B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico</p>	<p>B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.</p>	CMCT CAA CCL	<p>MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.</p> <p>MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos</p>	<p>Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión.</p> <p>Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudio de conceptos coma na resolución</p>		X			X				

				conceptos coma na resolución de problemas.	de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)										
b g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	CMCT CAA CSIEE	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisa as operacións empregadas, as unidades dos resultados; comproba e interpreta as solucións no contexto da situación; busca outras formas de resolución, etc.				X	X					
g	B2.19. Operacións con números naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	CMCT	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número. MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	Sabe sumar e restar fraccións co mesmo denominador. É que nde calcular o produto dun número natural por unha fracción. Sabe sumar, restar e multiplicar con números decimais. Sabe dividir un número natural e decimal pola unidade seguida de ceros.		X								
b g	B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.27. Descomposición de números naturais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado.	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás. MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras. MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	É quen de empregar as distintas operacións cos diferetes tipos de números para facer un cálculo e atopar a solución problemas da vida cotiá. Sabe descompoñer os números naturais de forma aditiva, de forma aditivomultiplicativa e segundo o valor de posición das súas cifras. Comprende a relación entre as potencias de base 10 e a expresión polinómica dun número Identifica múltiplos e divisores de 2, 3, 5, 6, 9 e 10 utilizando as táboas de multiplicar.		X								

					MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Calcula os primeiros múltiplos dun número natural menor que 100.							
	b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.	X						
14	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.	X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?...)	X			X			
	b e g	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CMCT CAA CCL	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.	X						
	b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns	X						

					noutros.									
	g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X						
15	b g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	CMCT CAA CD	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais do seu entorno enumerando as súas semellanzas e diferenzas.		X		X				
	b g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2. Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	CMCT CAA CD	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso	É quen de facer un traballo de investigación aplicando os coñecementos adquiridos seguindo a estratexia máis axeitada. Comprende o proceso a seguir para levar a cabo un traballo de investigación.		X		X	X			
	b e g	B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	CMCT CAA CCL	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso. MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Diferenza entre problemas e exercicios aplicando as estratexias adecuadas para cada caso, con confianza e precisión. Plantexa e formula preguntas concretas tanto no estudo de conceptos coma na resolución de problemas na procura da resposta axeitada (que quero?, que teño?, que busco?, como o podo facer?..)		X						
	b e	B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto.	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de	CMCT CAA	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e	Interpreta diferentes tipos de números segundo o seu valor,		X						

g	Representación gráfica.	números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	CCL	decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	en situacións da vida cotiá. Le, escribe, descompón, compara, orde e redondea os números de ata nove cifras tanto naturais coma decimais.										
b e g	B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo.	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	CMCT	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Ordea números naturais, enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica transformación duns noutros.		X								
g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operación, en situación de resolución de problemas	CMCT	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes. MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Sabe reducir fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes a unha fracción dada. É quen de redondear os números decimais á décima, centésima e milésima máis próxima. Ordea fraccións tendo en conta a relación entre fracción e número natural.		X								
b e g	B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas	CMCT CAA CCL CSIEE	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Esfórzase por practicar e exercitar a resolución de problemas empregando diferentes estratexias.		X								

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 5º

1º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo.	X	X			X	X	X
	m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas	X	X			X	X	X
					VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos	É quen de tomar decisións e de resolver conflitos xestionando positivamente as súas emocións.							
					VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas	Realiza unha defensa tranquila e repetuosa dos seus sentimentos, necesidades e dereitos, respetando ao mesmo tempo ós dos demais.							
e m	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verba.	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	É quen de expresar as súas opinións, sentimentos e emocións con claridade e coherencia empregando a linguaxe verbal e non verbal de forma coordinada.		X	X		X	X	X	
				VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	Emprega diferentes elementos da comunicación verbal e non verbal nas súas exposicións orais.								
m	B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	CAA CMCCT CSC CSIEE	VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	Entende e valora a necesidade de existan unhas normas de convivencia no colexio e na aula así como na relación co resto da sociedade.		X	X		X	X	X	
				VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	Participa na elaboración das normas da aula e do colexio.								

					VSCB3.3.3. Respeita as normas do centro escolar	Respeita e valora as normas de convivencia establecidas no colexio.								
	m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	CAA CMCCT CSC	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración. VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Participa no desenvolvemento de proxectos e na resolución de conflitos a través do diálogo de forma positiva e constructiva fomentando a liberdade de expresión e de pensamento. Respeita as opinións dos demais aínda que non coincidan coas súas.	X		X	X	X	X	X	X
2	A m	B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	CAA CCL CMCCT	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Traballa en equipo valorando o seu esforzo persoal e o dos demais compañeiros/as para acadar obxectivos establecidos.	X		X	X	X	X	X	X
					VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	É quen de facer propostas de mellora entendendo os erros como fonte de aprendizaxe.								
	b	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	CAA CCL CD CSC CSIEE	VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas. VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	Identifica os problemas que poden xurdir á hora de convivir varias persoas intentando achegar algunha solución. Identifica os problemas que poden xurdir á hora de convivir varias persoas intentando achegar algunha solución.	X	X	X	X	X	X	X	X
a	B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	CSC CCL	VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe. VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais. Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.	X	X			X	X	X	X	

				VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Intervén en actividades de grupo amosando unha actitude comprensiva coas ideas dos demais e dándolles ánimos para que se expresen con claridade os seus puntos de vista sobre o tema que se estea a tratar.								
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	CSC CSIEE CCL	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Participa no desenvolvemento de proxectos e na resolución de conflitos a través do diálogo de forma positiva e constructiva fomentando a liberdade de expresión e de pensamento.								
				VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións	Respeto os diferentes pasos a seguir na mediación dun conflito.								
				VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais	Emprega unha linguaxe positiva na comunicación cos demais.								
				VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Ten en conta e analiza os distintos puntos de vista das partes implicadas nun conflito.								
B c	B3.14. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	CSC CCL CAA	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Defende a igualdade entre homes e mulleres.		X				X	X	X
				VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares	Relaciónase, colabora e traballa con todos os seus compañeiros sen distinción de sexo								
				VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Participa en diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.								
m	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas		X				X	X	X
				VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de	É quen de tomar decisións e de resolver conflitos								

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 5º

2º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais						
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
4	m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por sí mesmo.	X	X			X	X	X
	m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas	X	X			X	X	X
					VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos	É quen de tomar decisións e de resolver conflitos xestionando positivamente as súas emocións.							
					VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas	Realiza unha defensa tranquila e repetuosa dos seus sentimentos, necesidades e dereitos, respetando ao mesmo tempo ós dos demais.							
	e m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas	B2.4. Empregar a aserción.	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	Defende as súas ideas respetando as dos demais.		X	X		X	X	X
VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.					Valora o uso dunha linguaxe positiva como forma apropiada de comunicación.								
a m	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio	B2.7. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas.	CSC CAA	VSCB2.7.1. Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	Valora as diferenzas culturais existentes e acéptaa actuando de forma tolerante e respetuosa.		X	X		X	X	X	
	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia	CAA	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a	Traballa en grupos de forma solidaria e desinteresada		X	X		X	X	X	

	B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	común.	CSC CSIEE	claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	poden xurdir á hora de convivir varias persoas intentando achegar algunha solución.									
a	B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	CSC CCL	VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.	X	X			X	X	X		
				VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.									
				VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Intervén en actividades de grupo amosando unha actitude comprensiva coas ideas dos demais e dándolles ánimos para que se expresen con claridade os seus puntos de vista sobre o tema que se estea a tratar.									
m	B2.5.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda	B2.5. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento	CCL CAA CSC	VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	É quen de deducir ou sacar conclusións tendo en conta as opinións dos demais.		X			X	X	X		
				VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	É quen de analizar diferentes ideas e opinións tratando de buscar o mellor argumento									
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	CSC CSIEE CCL	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Participa no desenvolvemento de proxectos e na resolución de conflitos a través do diálogo de forma positiva e constructiva fomentando a liberdade de expresión e de pensamento.		X			X	X	X		
				VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións	Respeta os diferentes pasos a seguir na mediación dun conflito.									
				VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais	Emprega unha linguaxe positiva na comunicación cos demais.									
				VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Ten en conta e analiza os distintos puntos de vista das partes implicadas nun conflito.									

	A m	B3.9. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	CSC CAA CCL CSIEE	VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Recoñece, entende e valora que os alumnos/as teñen uns dereitos pero tamén uns deberes que cumprir.	X	X	X		X	X	X
					VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares	Emite xuízos morais respetando as opinións e as condutas dos demais aínda que sexan contrarias ás súas.							
	A m	B3.11. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.12. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, homofobia, transfobia, desigualdade de oportunidades. B3.13. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto e segregación por enfermidade. Análise.	B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	CSIEE CSC	VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	Defende a igualdade de dereitos e condena calquera discriminación por motivos sociais, de relixión, raza, nacemento, sexo, opinións persoais....					X	X	X
					VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	Condena as situacións de desigualdade e discriminación que se poidan dar no seu entorno cotiá.							
6	m	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas		X			X	X	X
					VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos	É quen de tomar decisións e de resolver conflitos xestionando positivamente as súas emocións.							
					VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas	Realiza unha defensa tranquila e repetuosa dos seus sentimentos, necesidades e dereitos, respetando ao mesmo tempo ós dos demais.							
	b	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as	CSC CCL	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Emprega o pensamento creativo para analizar problemas e tratar de solucionarlos.	X	X			X	X	X

		máis desfavorecidas.			VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Participa de forma desinteresada na súa comunidade educativa.								
m		B3.19. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade que presentan os medios de comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable.	B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	CSC CAA	VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías	Fai un uso reponsable das novas tecnoloxías.		X	X		X	X	X	
					VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	Entende os riscos que se poden dar nun mal uso das novas tecnoloxías.								

Materia: Valores Sociais e Cívicos Curso: 5º

3º Avaliación

UD	Obxectivos	Contidos	Criterios	Competencias Clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución	Temas Transversais							
							CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
7	m k	B1.1. O autoconceito. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	CCL CSC CSIEE	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	Amosa respecto polos demais e por si mesmo.	X	X			X	X	X	
	m	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	CCL CSC CSIEE	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas	X	X			X	X	X	
					VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos	É quen de tomar decisións e de resolver conflitos xestionando positivamente as súas emocións.								
					VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas	Realiza unha defensa tranquila e repetuosa dos seus sentimentos, necesidades e dereitos, respetando ao mesmo tempo ós dos demais.								
	e m	B2.9. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. B2.10. Creación de textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións.	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	CMCCT CSC CSIEE CAA	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Participa activamente nas actividades grupais.		X	X			X	X	X
					VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Trata de mellorar o clima na aula establecendo relacións baseadas no respecto e na confianza								
					VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	É aceptado polos seus compañeiros e compañeiras.								
VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.					Expón as características da amizade a través de traballos creativos.									
m	B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias	CAA CMCCT CSC	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Traballa en grupos de forma solidaria e desinteresada entendo que todos dependen do traballo de todos se queren acadar o éxito.		X	X		X	X	X		

		<p>outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>		CSIEE	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	<p>1. Respecta as regras do traballo en grupo respectando aos demais participantes.</p> <p>2. É quen de entender que o éxito de cada un depende do éxito dos demais; é dicir, que teñen metas e tarefas comúns a todos os participantes no grupo.</p>								
	m	<p>B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas.</p> <p>B3.2 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.</p>	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	CAA CMCCT CSC	<p>VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.</p> <p>VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.</p>	<p>Participa no desenvolvemento de proxectos e na resolución de conflitos a través do diálogo de forma positiva e constructiva fomentando a liberdade de expresión e de pensamento.</p> <p>Respeita as opinións dos demais aínda que non coincidan coas súas.</p>		X		X	X	X	X	X
8	A m	<p>B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.</p>	<p>B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.</p>	CAA CCL CMCCT	<p>VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.</p>	<p>Traballa en equipo valorando o seu esforzo persoal e o dos demais compañeiros/as para acadar obxectivos establecidos.</p>	X			X	X	X	X	X
					<p>VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.</p>	<p>É quen de facer propostas de mellora entendendo os erros como fonte de aprendizaxe.</p>								
	b	<p>B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social.</p> <p>B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.</p>	<p>B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.</p>	CAA CCL CD CSC CSIEE	<p>VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.</p> <p>VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.</p>	<p>Identifica os problemas que poden xurdir á hora de convivir varias persoas intentando achegar algunha solución.</p> <p>Identifica os problemas que poden xurdir á hora de convivir varias persoas intentando achegar algunha solución.</p>	X	X	X	X	X	X	X	X
a	<p>B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar,</p>	<p>B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de</p>	CSC	<p>VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.</p>	<p>Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os</p>	X	X			X	X	X		

	argumentar.	perspectiva con empatía.	CCL		pensamentos dos demais.								
				VSCB2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Participa en exposicións orais de xeito activo entendendo e respetando as ideas e os pensamentos dos demais.								
				VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Intervén en actividades de grupo amosando unha actitude comprensiva coas ideas dos demais e dándolles ánimos para que se expresen con claridade os seus puntos de vista sobre o tema que se estea a tratar.								
c m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	CSC CSIEE CCL	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Participa no desenvolvemento de proxectos e na resolución de conflitos a través do diálogo de forma positiva e constructiva fomentando a liberdade de expresión e de pensamento.		X				X	X	X
				VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións	Respeta os diferentes pasos a seguir na mediación dun conflito.								
				VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais	Emprega unha linguaxe positiva na comunicación cos demais.								
				VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Ten en conta e analiza os distintos puntos de vista das partes implicadas nun conflito.								
A m	B3.9. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	CSC CAA CCL CSIEE	VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Recoñece, entende e valora que os alumnos/as teñen uns dereitos pero tamén uns deberes que cumprir.	X	X	X			X	X	X
				VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares	Emite xuízos morais respetando as opinións e as condutas dos demais aínda que sexan contrarias ás súas.								
	B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de	CCL	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	É quen de sobrepoñerse de situacións adversas		X				X	X	X

					cada un.								
					VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	Defende actitudes solidarias e que non se debe discriminar a ninguén por ningún motivo.							
c m	B3.8. Desenvolvemento de actitudes de comprensión, de superación de prexuizos e de estereotipos, de cooperación e de solidariedade ante problemas e necesidades doutras persoas. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor.	CMCCT CSC CSIEE	VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	Amosa unha actitude xenerosa respecto aos demais.								
				VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Defende o traballo altruísta dando e recibindo cando sexa preciso.								
				VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Participa de forma desinteresada na súa comunidade educativa.								